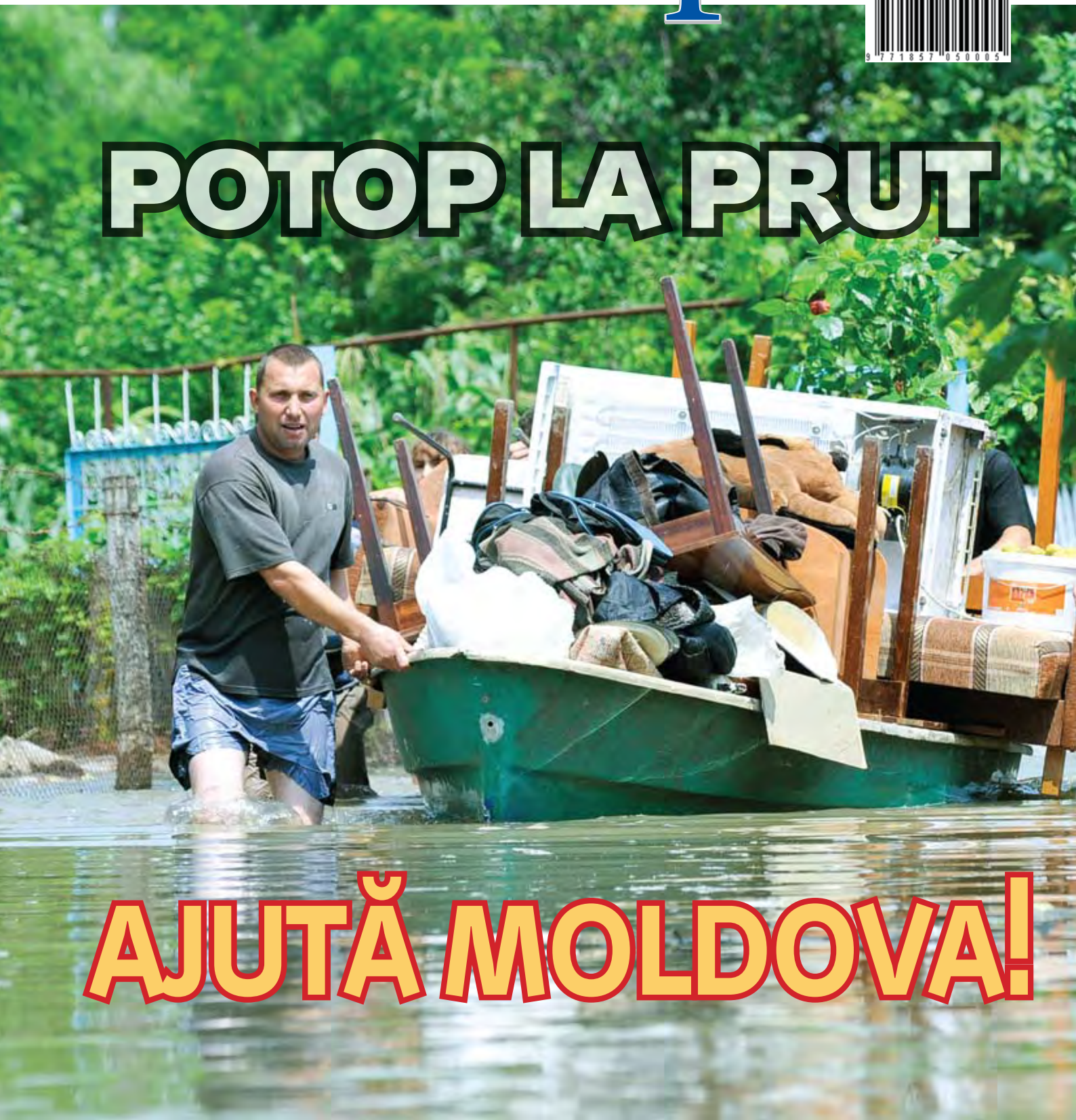

POTOP LA PRUT

AJUTĂ MOLDOVA!

CITIȚI LUNAR REVISTA

Pro diaspora

Prima revistă despre și pentru migranții din Republica Moldova.

Dacă doriți să obțineți revista „Pro Diaspora”, contactați asociațiile moldovenilor din străinătate sau/și din Republica Moldova.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Associazione Moldova (Italia, Trento)

Președinte – Vitalie Rotaru
Tel.: +393282055415
Email: ass.moldova@yahoo.it

Associazione Moldova „Speranța” (Italia, Torino)

Președinte – Elena Putina
Tel.: +393298870001
Email: associazione_speranza@hotmail.it;
elenaputina@hotmail.it

Asociația AMICI (Italia, Veneția)

Președinte – Iurie Bojuncă
Vicepreședinte – Oleg Josanu
Tel.: +39 3297044651
+39 3807321603
Email: asociatia.amici@libero.it
oleg.josanu@libero.it

Assomoldave (Italia, Roma)

Președinte – Tatiana Nogailic
Tel.: +393294754598
Email: assomoldave@gmail.com
Reporter „Pro Diaspora” – Victor Druță
Email: druțavictor@yahoo.com
<http://unmoldoveanlaroma.blogspot.com>

Asociația culturală Basarabia din Torino

Președinte – Larisa Olărescu
Tel.: 3478027187
E-mail: loramold_onlus@yahoo.com

Asociația „Plai” (Torino, Italia)

Președinte – Natalia Petica
Tel.: 3294422947
E-mail: plai_mold@hotmail.it

ARBS „Basarabia” (Spania)

Președinte – Marcel Macarie
Tel.: +34669108208; +34667884091;
+34930014812
Email: arbs@madrid.com;
secretariat@basarabia.es;
marcel.macarie@basarabia.es

Asociația Femeilor Moldave (Portugalia)

Președinte – Natalia Seculțeanu
Tel.: +351925891220
Email: natalia_liga_mold@sapo.pt

Centrul Cultural Moldav (Portugalia)

Președinte – Oleg Boghenco
Tel.: +351964470777
Vicepreședinte – Larisa Dedisin
Tel.: +351968240169
Email: ccmoldav2007@gmail.com;
accmoldav2007@gmail.com

ACUM Belgia

Președinte – Vitalie Luca
Tel.: +32486540314;
Email: lucavitalie@gmail.com
Vicepreședinte – Viorel Bichir
Tel.: +32485796794
Email: bikirvio@gmail.com

Asociația Moldovenilor din Belgia „Noroc”

Președinte – Igor Aramă
Vicepreședinte – Aurica Uscov
Tel.: +3265567852; +32497171035
Email: info.noroc@skynet.be

Connexions Moldavie (Franța)

Președinte – Violeta Grițcan
Tel.: +33672909012
Email: vigritcan@yahoo.fr
<http://www.connexions-moldavie.fr>

COMUNISON RC (Marea Britanie)

Președinte – Serafim Florea
Tel.: +447703016947
Email: info@comunison.net;
floreaserafim@pro-diaspora.com

Association Médiatique Pro-diaspora France

Președinte – Ion Ciobanu
Director executiv – Violeta Grițcan
Tel.: +33632111392; +33672909012
Email: ioncuba@pro-diaspora.fr; vigritcan@gmail.com
www.pro-diaspora.fr

UNIUNEA Prietenia Moldo-Elena Alexandros Ipsilantis (Republica Elenă)

Președinte – Svetlana Lisagor Vergis
Vicepreședinte – Radu Evdochia
Tel.: +302103627740; +302103627740
Email: ipsilantis1821@otenet.gr

Associação Mediática “Pro-Diaspora Moldavă”

Președinte – Oleşea Tanașciuc
Tel: +351927727228
Email: portugal@pro-diaspora.com

Asociacion Pro-Diaspora Espana

Președinte – Olga Macarie
Tel.: +34667884091, +34697452040
Email: olga.macarie@basarabia.es;
olga.macarie@casamoldova.es

MOO «Конгресс Молдавской Диаспоры»

Председатель КМД – Калинин Александр Валерьевич
Tel.: +7495 6287968
Email: info@moldova.ms
Web: <http://www.moldova.ms>

REPUBLICA MOLDOVA

AO Asociația Mediatică „Pro-Diaspora”
Președinte – Ștefan Florea
Tel: +37369112516

E-mail: stefanfloreaymail.com, floreastefan@pro-diaspora.com

Asociația Presei Independente (API)
Director executiv – Petru Macovei
Tel./Fax: +37322220996
E-mail: api@api.md

Ne puteți citi și pe www.pro-diaspora.md și www.pro-diaspora.com

VĂ PUTEȚI ABONA LA REVISTA PRO DIASPORA

la oficiile din Republica Moldova ale SA Moldpresa și ÎS Poșta Moldovei!

Indice de abonare pentru Pro Diaspora - **32055**

4 SOLIDARITATE

Potop la Prut.
Ajută Moldova!

6 EVENIMENT

„V-aduc cântul meu
de acasă”

8 UTIL

Pași în redobândirea
cetățeniei române

10 ISTORIE DE SUCCES

Decât argat la stat,
mai bine patron la
tine-n sat

Art-Flowers, o
afacere în floare

Regulile în afaceri
din Occident,
aplicate la Glodeni

16 DIALOG

Forumul
Internațional
al Imigranților
Moldoveni în
Portugalia a căutat
soluții

17 CARITATE

Un tribut greu plătit
vieții

18 OPINII

Desemnarea
ambasadorilor,
un drum lung și
anevoios

19 COMUNITATE

Departa de casă, dar
aproape de-ai noștri

20 EVENIMENT

Acum îl putem citi pe
Eminescu în română
și în Portugalia

22 INTERVIU

Veaceslav Ioniță:
„Orice credit cu o
dobândă mai mare
de 10% este o
ficțiune”

24 LA NOI ȘI LA EI

Creditele ipotecare
prea scumpe pentru
familiile cu venituri
reduse

Credite pe o
perioadă de până la
30 de ani

A cumpăra bani în
Ciubotă

Cum să obții un
credit ipotecar în
perioadă de criză

Accesul migranților
la creditele bancare
sau vulpea la
struguri

Trăim mai bine din
credite

34 AJUTOR

Departa, printre
străini și neajutate

36 ANALIZĂ

Ce șanse au
emigranții moldoveni
să fie reangajați
acasă?

38 CATACLISME

Criza economică
afectează din ce
în ce mai mult
imigranții din
Portugalia

Poporul cel mai
afectat de criză din
Uniunea Europeană

42 AI NOȘTRI OAMENI...

Deputatul Ștefan
Maimescu, omul din
conul de umbră

44 OPINII

Să ne amintim de
Ștefan cel Mare și
Mihai Eminescu, doi
sfeșnici ai neamului
nostru

45 CIFRE

Remitențele au
crescut cu 4,9%

46 POEZIE

Rădăcinile ne
cheamă... dor de
Patrie, Copii, Mamă...

Cotul Morii nu mai este

În aceste zile, peste o mie de familii de moldoveni, câteva mii de locuitori ai satelor din lunca Prutului trăiesc o durere cumplită, din care nu își vor putea reveni foarte curând. În doar câteva ore, apele răzvrătite ale râului au înghițit case, animale și pășări, bunuri și terenuri. Pentru satul Cotul Morii din raionul Hâncești viitura a fost fatală. Practic, satul nu mai există, multe din casele inundate s-au prăbușit, iar cele care mai rezistă nu pot fi locuite. Autoritățile caută soluții, oferă ajutoare în bani și în produse, vor să strămute satul Cotul Morii în alt loc care să ofere siguranța că inundațiile nu se vor repeta, s-a anunțat că vor fi construite locuințe și pentru alte familii sinistrate. În același timp, cetățenii Moldovei au răspuns apelului de a se implica într-o campanie de solidaritate cu concetățenii aflați în suferință. Fiecare ajută cu ce și cum poate: unii donează salariul pentru una sau mai multe zile de lucru, alții donează haine, găzduiesc familii din regiunile afectate de inundații sau achită costurile pentru tratamentul și odihna copiilor din aceste familii în taberele de vară...

Cu siguranță, durerea celor de acasă este trăită intens și de concetățenii noștri din străinătate, așa cum s-a întâmplat de fiecare dată. În următoarele publicăm conturile la care pot transfera bani cei care încă nu au reușit să se implice în campania de ajutorare a moldovenilor loviți de nenorocire. „Pro Diaspora” roagă concetățenii de peste hotare, asociațiile moldovenilor să ne informeze despre fiecare donație, oricât de mică ar fi aceasta. Numele persoanelor care au făcut donații și suma acestor ajutoare vor fi publicate în paginile revistei.

PETRU MACOVEI,
Coordonator

Satul Cotul Morii nu mai există. Cel puțin, nu mai este așa cum unii dintre noi și-l amintesc. Însă au rămas oamenii din Cotul Morii care sunt la fel ca și noi, dar mult mai necăjiți, căci că nu au o casă și nici nu siguranța zilei de mâine. Este în puterea noastră să-i ajutăm.

REDACȚIA REVISTEI

COORDONATORI DE PROIECT:

Serafim Florea (Marea Britanie)
Petru Macovei (Republica Moldova),

REDACTOR-ȘEF: Dumitru Baciu

REPORTERI: Diana Lungu (R. Moldova),

Olesea Tanașciuc (Portugalia), Victor Druță,
Ludmila Cearcă, Larisa Pojoga, Iurie Bojoncă,
Larisa Olărescu (Italia), Marcel Macarie (Spania),
Violeta Grițcan (Franța), Nadea Hornet (Cehia)

DESIGN ȘI MACHETARE: Angela Ivanesi

MARKETING ȘI PUBLICITATE: Ștefan Florea,
Asociația mediatică „Pro-diaspora”
www.pro-diaspora.com

ADRESE PENTRU CORESPONDENȚĂ:

În Republica Moldova:

Asociația Presei
Independente (API)
str. București 77,
mun. Chișinău, MD-2012
Tel./Fax: +37322 220996
E-mail: api@api.md

În Marea Britanie:

COMUNISON RC, Suite 62
2 Lansdowne Row, Mayfair,
London, W1J 6HL
Tel.: +447703016947
Email: info@comunison.net,
floreserafim@pro-diaspora.com

Revista „ProDiaspora” este realizată în cadrul proiectului „Migrants Diaspora Initiative for Media Enterprise (Migrants DIME)”. Proiectul este implementat în parteneriat de Asociația Presei Independente (API) din Republica Moldova și COMUNISON RC din Marea Britanie.

EC-UN Joint Migration and Development Initiative
United Nations / United Nations Development Programme Brussels Office
14 Rue Montoyer
Brussels 1000, Belgium
Tel. +32 2 235 05 50 Fax. +32 2 235 05 59
Email: jmdi.pmu@undp.be, Website: www.migration4development.org

Această publicație este realizată cu asistența Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații nu reflectă în niciun fel punctul de vedere al Uniunii Europene, OIM sau Organizației Națiunilor Unite, inclusiv PNUD, UNFPA, ICNUR și ILO, sau al statelor lor membre.

POTOȘ LA PRUT. AJUTĂ MOLDOVA!

La 6 iulie Prutul a dat navală în satele Nemțeni și Cotul Morii din raionul Hâncești, ștergându-le practic de pe hartă. În următoarele zile apa a intrat și-n casele din Obileni și Sărăteni din raionul Hâncești, din Măcărești, raionul Ungheni. Sub apele Prutului au ajuns case și terenuri în raioanele Briceni, Edineț, Râșcani, Glodeni, Fălești, Cantemir etc.

Case prăbușite, oameni disperați și viituri de nestăvilit – acesta este tabloul creat de apele Prutului la 11 iulie. Locuitorii din Nemțeni și Cotul Morii și-au luat cu ei care și ce au putut și au fugit de viituri la rudele din satele vecine.

BILANȚUL CALAMITĂȚILOR

Doi bărbați înecați, 2515 persoane evacuate, dintre care 135 copii, iar 478 case sunt inundate. Acesta este bilanțul calamităților din R. Moldova. Salvatori, militari și oameni simpli au fost mobilizați la lucrări de consolidare a digurilor de protecție în diferite sate.

Pericolul inundațiilor persistă

PAGUBE

Încă nu există o cifră exactă a pagubelor provocate de calamitățile naturale. Doar pentru asigu-

rarea cu locuințe a sinistraților din Hâncești sunt necesare circa 400 mln. lei. Prim-ministrul Vlad Filat a spus la 13 iulie că a fost deja identificat terenul pentru construcția locuințelor pentru sinistrații din satul Nemțeni. Urmează ca, în coordonare cu cetățenii, să fie găsită locația pentru construcția caselor sinistraților din Cotul Morii.

În Cotul Morii oamenii nu vor mai putea locui. Localitatea a fost distrusă de viituri în întregime. „Vom construi un nou sat”, a declarat Marcel Răducan, ministrul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, în timpul unei ședințe de lucru cu reprezentanții celor mai experimentate firme de construcții din țară.

Marcel Răducan a lansat un apel către cele mai mari întreprinderi din domeniul construcțiilor să participe la construcția caselor pentru sinistrați. Potrivit lui Răducan, Ministerul Construcției și-a pus ca sarcină să construiască circa 700 de locuințe. Fiecare imobil va avea o suprafață de aproximativ 80 metri pătrați.

Lista localităților afectate de inundații în perioada 30 iunie – 11 iulie 2010

Raionul	Localitatea
Briceni	or. Lipcani
	s. Corjăuți
	s. Drepcăuți
Edineț	s. Fetefști
Nisporeni	s. Grozești
	s. Bărboieni
	s. Zberoia
	s. Bălăurești
	s. Cărpineni
Hâncești	s. Nemteni
	s. Cotul Morii
	s. Obileni
	s. Sărăteni
	s. Văratice
Râșcani	or. Ungheni
	s. Medeleni
	s. Valea Mare
	s. Blîndești
	s. Costuleni
	s. Gherman
	s. Sculeni
	s. Zagarancea
	s. Măcărești
	s. Petrești
	Cantemir
Leova	s. Hănăsenii Noi

Autoritățile moldovenesti au instituit conturi bancare destinate transferurilor de mijloace bănești pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din anul 2010. Doritorii de a ajuta persoanele ce au avut de suferit de pe urma inundațiilor din ultima perioadă o pot face transferând bani pe următoarele conturi bancare:

AJUTĂ SINISTRAȚII

1) În lei moldovenesti

Plătitor:

Beneficiar: Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova – Trezoreria de Stat
 Contul beneficiarului: 3357003
 Codul fiscal al beneficiarului: 1006601000037
 Contul trezorerial: 460100000000005
 Banca beneficiarului: Ministerul Finanțelor Trezoreria de Stat
 Codul băncii: TREZMD2X
 Destinația plății: Inundații 2010

2) În dolari SUA (USD)

Plătitor:

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat
 Contul beneficiarului: 3261584015
 Codul fiscal al beneficiarului: 1006601000037
 Banca beneficiarului: Banca Națională a Moldovei

SWIFT: NBMDMD2X

Contul corespondent al BNM: Federal Reserve Bank, NY, SWIFT: FRNY US 33, account no. 021087125
 Destinația plății: Inundații 2010
 (460100000000005 - contul trezorerial)

3) În EURO (EUR)

Plătitor:

Beneficiar: Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova – Trezoreria de Stat
 Contul beneficiarului: 3261797815
 Codul fiscal al beneficiarului: 1006601000037
 Banca beneficiarului: Banca Națională a Moldovei
 SWIFT: NBMDMD2X
 Contul corespondent al BNM: De Nederlandsche Bank N. V., Amsterdam, SWIFT: FLOR NL 2A, account no. – 060.01.26.226
 Destinația plății: Inundații 2010

(460100000000005 - contul trezorerial).

Guvernul face apel la solidaritate cu sinistrații și îndeamnă cetățenii, oamenii de afaceri, structurile societății civile să nu rămână indiferenți și să contribuie, în măsura posibilităților, la ajutorarea celor care au avut de suferit de pe urma inundațiilor.

Ministerul Finanțelor a lansat banerul „Inundații 2010” pe site-ul www.minfin.md, unde puteți găsi informația completă privind sumele mijloacelor financiare donate de către cetățeni și agenții economici pentru ajutorarea sinistraților. Pe lângă încasările la zi, pe site-ul www.minfin.md puteți găsi informații cu privire la sumele acumulate de la demararea campaniei de ajutorare a sinistraților, cheltuielile care se efectuează din aceste mijloace, precum și soldul disponibil.

„V-aduc cântul meu de acasă”

Luna trecută comunitatea moldovenilor din Torino a avut parte de un șir de evenimente remarcabile – vizita ambasadorului Gheorghe Rusnac la Torino și spectacolul folcloric „V-aduc cântul meu de acasă” în cadrul căruia interpreta de muzică populară Nadia Craitamandra și-a lansat albumul. Pe alocuri aceste evenimente s-au intersectat, iar conaționali noștri au profitat din plin atât de vizita ambasadorului, cât și de concert.

Nadia Craitamandra este o artistă din R. Moldova, care acum șase ani a venit în Italia pentru a face un ban la fel ca și alți moldoveni. Cântăreața lucrează în calitate de „badantă”, dar nu renunță la muzică. La serata organizată pe 19 iunie de asociațiile „Plai” și „Basarabia”, interpreta a ținut în suspans pentru două ore și jumătate cei 300 de spectatori basarabeni și români.

Scenariul și decorul format din obiecte din anturajul unei case țărănești din sudul Moldovei i-a emoționat pe toți până la lacrimi. Pentru un moment ne-am reîntors în trecut, în copilărie, unde mama sau bunica ne cânta un cântec dulce de leagăn, unde seara vecinii se adunau pe la șezători sau pe prispă unei case și-și cântau bucuriile, nevoile și dragostea. Anume aceste cântece au fost adunate cu multă măiestrie de Nadia Craitamandra, iar cu ajutorul conducătorului orchestrei „Trandafir de la Moldova”, Dumitru Caranda, piesele au fost incluse în albumul „La fântâna măicuței”. În această zi importantă din viața ei, Nadia i-a avut alături pe mulți prieteni sosiți din Roma, Padova, Vicenza, Piacenza, Milano, Ve-

neția, București, Chișinău și tocmai din Belgia.

La spectacol au avut recitaluri și alți artiști moldoveni pe care greutățile i-au adus pe meleaguri străine. Este vorba de Natalia și Vitalie Petica, grupul PRO-ART, mica balerina Verginia Gragdie-

ru, Anatolii Gasnas și alții. Cel care i-a uimit și a ridicat sala în picioare a fost violonistul Andrei Harabagiu, student la conservatorul Giuseppe Verdi din Milano, membru al Academiei La Scala. Am avut onoarea să-l avem la spectacol și pe Ambasadorul R. Moldovei în Italia, pro-

fesorul Gheorghe Rusnac, sosit într-o vizită de două zile la Torino. Diplomatul a avut mai multe întâlniri cu moldovenii din Torino și a avut numai cuvinte de bine despre activitatea asociațiilor „Plai” și „Basarabia”. Conaționali noștri l-au întrebat despre pensiile cetățenilor moldoveni, pregătirea pentru alegerile ce se vor desfășura în luna noiembrie, participarea activă la referendumul din luna septembrie, sistemul de instruire a copiilor moldoveni în Italia și crearea școlilor de limba maternă în zilele de week-end. La sfârșitul întâlnirii a fost anunțată decizia de a folosi sediul asociației „Plai” ca centru electoral pentru moldovenii din Torino pentru viitoarele alegeri.

**LARISA OLARESCU,
NATALIA PETICA
GHILEȚCHI,
Torino**

20 ANI
suntem
alături

 **MOBIAS
BANCA**

GROUPE SOCIETE GENERALE

INFO LINE
+373 22 256 456
WWW.MOBIASBANCA.MD

Transmiți bani din Italia acasă?

Acum și **doar la Mobiasbancă** ai probabil **cea mai ieftină** și **sigură** posibilitate să trimiți acasă transferuri bănești în Euro din Italia prin **BANCO POPOLARE**
BANKING GROUP

Transferul se efectuează atât în favoarea beneficiarilor care dispun de un cont deschis la bancă, cât și în favoarea celor care nu dispun de cont bancar.

Transferurile se efectuează exclusiv în EUR, în sumă maximă de 3000 EUR pe transfer.

Comisionul se achită doar de către persoana care efectuează transferul și constituie:

- 8 EUR – cu înregistrarea sumei în contul beneficiarului
- 10 EUR – fără înregistrarea sumei în contul beneficiarului

Super important! La ridicarea numerarului nu se achită niciun comision și cei drag primesc exact suma care a fost transmisă!

Economisești timp și câștigi bani alegând un card Mobiasbancă pe care banca îți poate transfera suma primită din străinătate.

Dacă ești în Marea Britanie, Austria, Portugalia, Spania, Franța, Belgia sau alte 189 de țări, poți folosi următoarele sisteme de transferuri cu destinația Mobiasbancă:

**WESTERN
UNION**
TRANSFER DE BANI

 UNIStream

 Анепик
денежные переводы

 CONTACTTM

Pași în redobândirea cetățeniei române

Prin Ordonanța de Urgență a Guvernului din 5 februarie 2010 s-a înființat Autoritatea Națională pentru Cetățenie (ANC), cu sediul în strada Petofi Șandor nr 47, sector 1, București, care se ocupă de toate problemele privind redobândirea cetățeniei române. Așa că, în acest moment, lucrurile au devenit mult mai clare și mai precise în ceea ce privește redobândirea cetățeniei române. Cel puțin pe hârtie.

ACTELE NECESARE PENTRU DEPUNEREA DOSARULUI:

- 🔹 **Buletinul sau cartea de identitate în copie legalizată sau „conform cu originalul”;** cu semnătura în clar a consulului (diplomatului) care primește cererea și ștampila rotundă, în cazul depunerii la misiunile diplomatice ale României sau Consulatele României în străinătate. (pentru persoanele căsătorite cu cetățeni români este necesară o copie legalizată a buletinului sau a cărții de identitate a soțului);

- 🔹 **Cazier judiciar din România;**
- 🔹 **Cazier judiciar din străinătate,** cu traducere în limba română, legalizată (unde este cazul);
- 🔹 **Acte de stare civilă** (certificat de naștere, căsătorie, deces sau divorț) în copii legalizate pentru titular și ascendenți (părinți, bunici), foști cetățeni români;
- 🔹 **Declarație personală,** autentificată la notar sau consulat din care să rezulte dacă

a mai depus sau nu o altă cerere de redobândire a cetățeniei române;

- 🔹 **Declarație personală autentificată** la notar sau consulat din care să rezulte că **în prezent nu întreprinde și nu sprijină acțiuni împotriva ordinii de drept, ori a siguranței naționale și nici în trecut nu a desfășurat asemenea activități;**
- 🔹 **Declarație personală autentificată** la notar din care să rezulte menținerea domiciliului în străinătate sau stabilirea domiciliului în România;
- 🔹 **CertIFICATE de stare civilă în copii legalizate** pentru copiii minori ai solicitanților
- 🔹 **Acordul soților pentru redobândirea cetățeniei de către copiii minori,** dat prin declarație autentificată la notar (unde este cazul);
- 🔹 **Consimțământul minorilor de peste 14 ani pentru redobândirea cetățeniei române** dat prin declarație autentificată la notar în prezența unui părinte (unde este cazul);

Cererea de redobândire a cetățeniei se completează în limba română personal, la sediul ANC, în ziua în care se depune dosarul.

NU SE PLĂTESC TAXE.

Pentru depunerea dosarului nu este necesar permis de ședere pe teritoriul României.

IMPORTANT!

- Toate actele se depun într-un dosar cu șină
- Cererile se depun personal și doar în cazuri temeinic justificate prin acte doveditoare de un reprezentant legal (mandatar sau avocat)
- Cererile se primesc numai însoțite de toate documentele
- Cererile se depun la Ambasada României din țara de domiciliu
- Cererile pot fi depuse la Autoritatea Națională pentru Cetățenie de către persoanele care au domiciliul sau reședința în România, după obținerea dreptului de ședere, respectiv al domiciliului în România
- Datele de stare civilă din documentele depuse trebuie să corespundă cu cele din certificatul de naștere
- Nu este necesară apostilarea pentru documentele din R. Moldova și cele din Ucraina

11.425

CERERI SOLUȚIONATE

Din cele 16.185 cereri de acordare a cetățeniei depuse de la începutul acestui an, Comisia pentru Cetățenie a soluționat 11.425 cereri, față de 3663 cereri aprobate în perioada similară a anului 2009. Conform legii, cetățenia română se dobândește la data depunerii jurământului de credință. După depunerea jurământului, se eliberează certificatul de cetățenie română, document care atestă calitatea de cetățean român.

ADRESELE ȘI DATELE DE CONTACT ALE CENTRELOR TERITORIALE SUNT URMĂTOARELE:

CLUJ-NAPOCA

judetul Cluj, Cluj-Napoca, Piața Ștefan cel Mare nr. 4, parter, cam. 25

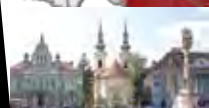
SUCEAVA

judetul Suceava, Suceava, str. Ștefan cel Mare, nr.36, parter, camera 12, în cadrul Prefecturii Suceava

IAȘI

judetul Iași, Iași, Strada Anastasie Panu, nr. 60, parter 27; în cadrul Prefecturii Iași

TIMIȘOARA

judetul Timiș, Timișoara, str. Paris nr. 2A, etaj 1, camera 10; cod poștal: 300003; (în sediul ONRC de pe lângă Tribunalul Timișoara)

GALAȚI

judetul Galați, Galați, str. Portului nr. 20, parter; cod poștal: 800025; telefon 0236 306 173 sau 0236 306 174 int 110; (în sediul ONRC de pe lângă Tribunalul Galați)

Programul de audiențe al Directorului Direcției Cetățenie se desfășoară în fiecare zi de miercuri între orele 13 și 15 pentru probleme deosebite. Programarea la audiență se va face în baza unei cereri prealabile care va cuprinde și un număr de telefon de contact la care un funcționar al Direcției Cetățenie va comunica solicitantului ziua și ora audienței în cazul în care aceasta a fost aprobată.

PENTRU A AFLA ULTIMELE NOUȚĂȚI, URMĂRIȚI SURSA OFICIALĂ: WWW.JUST.RO

ADRESE UTILE

Autoritatea Națională pentru Cetățenie

Adresa: Str. Petofi Sandor, nr. 47, sector 1, București, cod 011405

(de la Piața Victoriei mergeți pe bulevardul Kiseleff până la intersecția cu str. Docenților, unde o luați la stânga, de acolo tot înainte până la intersecția cu Petofi Sandor)

- Program de lucru cu publicul (doar pentru depunere dosare și registratură): miercuri de la 9 la 14.
- Program de lucru cu mandatarii: miercuri de la 14 la 15.
- Program de lucru cu avocații: miercuri de la 15 la 16.

Email de contact:
cetatenie@just.ro

Informații despre stadiul soluționării dosarului înregistrat la Direcția Cetățenie se acordă doar prin corespondență scrisă.

Începând cu data de 8 februarie 2010 au fost deschise **Birourile teritoriale pentru cetățenie care au program de lucru cu publicul de luni până vineri între orele 9.00 – 17.00** și unde se vor depune dosare numai pentru redobândirea cetățeniei române în baza art. 10 indice 1 (R. Moldova și Ucraina).

Decât argat la stat, mai bine patron la tine-n sat

Mulți dintre moldovenii reîntorși de peste hotare se specializează în domenii care nu au nicio legătură cu studiile pe care le-au făcut sau cu meseriile practicate zeci de ani. Este și cazul lui **Ion Cibotaru**, care, după ani buni de muncă în instituțiile de stat, a hotărât să deschidă o afacere proprie, să muncească pentru el.

Zis și făcut. Pe la mijlocul anilor '90 a deschis o brutărie în Ungheni. Dar așa cum în acea perioadă energia electrică se deconecta la fiecare două ore, a fost nevoit să închidă afacerea. Luase un împrumut de la bancă și ca sa-l întoarcă a decis să plece în Portugalia. „La mijlocul anilor '90 regretam că am

început să lucrez pe cont propriu. Toate organele de control s-au pus pe urmele mele. Am fost primul om din Ungheni care a privatizat ceva”, își amintește Ion Cibotaru.

În Portugalia a plecat împreună cu feciorul mai mare Maxim. După trei ani muncii pe șantierelor portughezilor, cu buzunarele mai pline, s-au întors acasă. Cu bruma de bani adunați și experiența „furată” de la foștii patroni, nu doar își asigură lor un trai bun, ci oferă și altora un loc de muncă. Bani adunați cu greu i-au investit într-un atelier de asamblare a geamurilor și ușilor de termopan, dar și un atelier de prelucrare a pietrei de Cosăuți. Prelucrarea sticlei se face la Semeni, la 6 km de Ungheni pentru că este nevoie de spațiu și mașini speciale. Utilajul a fost adus din mai multe țări. După ce sticla este prelucrată, tăiată după dimensiunile solicitate de clienți, spălată și uscată, este transportată la atelierul de asamblare din Ungheni, aflat în responsa-

bilitatea fiului Maxim. Deși solicitările de termopan sunt în scădere în comparație cu ce se întâmplă acum trei ani, cel puțin 20 de bucăți iau zilnic drumul spre gospodării din Nisporeni, Fălești sau alte localități care au auzit de firma familiei Cibotaru.

„Imediat ce m-am întors din Portugalia, am fost primul care a început să asambleze uși și geamuri de termopan, văzând și în Portugalia că este o afacere profitabilă, fără mari investiții. În Portugalia sau în Franța, pe unde am trecut, munca este muncă, pauza de masă este pauză, orarul de lucru se respectă întocmai, au o cultură a muncii, ceea ce nu prea găsești la noi. Acolo ești tratat cu respect, pe când la noi micii întreprinzători nu sunt priviți cu ochi buni, sunt percepuți mai degrabă ca niște hoți”, spune Ion Cibotaru.

MOLDOVENII SE PRICEP LA TOATE

Îl întreb cum face față concurenților, așa cum nu duce lipsă de ei. „Calitatea și deservirea sunt cele două secrete care îmi aduc noi și noi clienți”, se destăinuie Ion Cibotaru. Așa cum moldovenii noștri se

pricep la toate, Ion Cibotaru este și inginer, și electric, și mecanic. Utilajul pentru prelucrarea pietrei l-a meșterit singur.

„Utilajul l-am sclipuit noi singuri. M-a împins la acest lucru tot exemplul din Portugalia, acolo totul e din marmură. Am cumpărat mai întâi spațiul, o veche cazangerie, și am început să agonisesc pentru utilajul pe care l-am văzut undeva, mare parte l-am adunat de la fier vechi. Eu, fiind inginer, am construit toate utilajele. Cel pentru

sticlă l-am procurat din Turcia, Ungaria și Anglia”, povestește Ion.

Tot de la dânsul aflăm că gusturile moldovenilor variază în funcție de regiune. Dacă cei de la Chișinău preferă marmura, la nord - mai solicitată este piatra de Cosăuți. Din acest motiv intenționează să-și extindă afacerea și să deschidă un oficiu în capitală. Totodată, aici, la Semeni, urmează să mai construiască un depozit pentru păstrarea materialelor de construcție.

Banii investiți i-a recuperat deja, însă câștigul l-a reinvestit, pentru a nu apela la creditele bancare, prea scumpe pentru un întreprinzător care nu beneficiază de susținerea statului și care are de luptat mereu cu organele de control. „Banul, dacă nu-l investești, nu aduce bani, iar aici este și rolul statului, care nu acordă deloc atenție acestui segment de susținere a producătorului autohton. Susținerea din partea statului se face după interes. Dacă Guvernul ar redirecționa banii nu prin bănci, care pun dobânzi exagerate, ci prin intermediul asociațiilor care se ocupă de business, cu un procent mai mic, alt ajutor nu ne-ar trebui”, mai spune Ion, care nu așteaptă ajutorul din partea statului, ci își vede de treburile sale.

La 8 dimineață deja descarcă geamurile, iar până noaptea târziu are treburi mai importante de făcut și greu dai de el. Acum e la Ungheni, acum la Semeni, la Chișinău sau la Soroca. Speră că într-o bună zi, mediul de afaceri din Moldova va fi mai prosper și că autoritățile se vor uita și la micii întreprinzători pentru ca aceștia să se dezvolte mai eficient și să poată contribui astfel și la dezvoltarea economiei naționale.

„În Occident, oamenii activează și nu caută să intre în tot felul de asociații pentru că ei au acces la finanțări și sprijin din partea statului. La noi, întreprinzătorii privesc la asociații ca la un colac de salvare”, este de părere Ion Cibotaru.

DIANA LUNGU

Foto: Diana Lungu

PUBLICITATE

Glorinal

Fiecare are nevoie de propria casă!

str. Zamfir Arbore, 15
tel: 29-50-29
www.apartamente.md

Cehia

Art-Flowers, o afacere în floare

În una din cele mai frumoase zone ale orașului Praga se află două ateliere de flori.

Ambele aparțin **Tatianeii Griscenco**, o moldoveancă ambițioasă, originară din orașul Chișinău.

dacă ajungi la Praga și te plimbi pe străzile Stodůlky sau Vinohrady, nu poți trece cu vederea atelierele de flori Art-Flowers ale Tatianeii Griscenco. Prin gama variată de flori, buchete și aranjamente florale, create într-un stil modern și elegant, بوتiquerile răspund necesităților chiar

și a celor mai răsfățați cumpărători. Primul atelier a fost deschis în 2007, iar al doilea - în 2009.

Totul a început în urmă cu 11 ani, când Tatiana Griscenco, împreună cu soțul Andrei, specialist în logistică, și fiiciorul Stanislav au plecat să muncească în Cehia. Tatiana a absolvit Colegiul de Comerț, dar marea ei pasiune au fost întotdeauna florile. "Îmi plac enorm, sunt cheia care deschide calea spre frumusețea interioară, cu misterele lor și cu pacea din ele", vorbește cu admirație Tatiana.

Primul pas spre succes l-a făcut cu dreptul. Ghidată de pasiune, a reușit să transforme comercializarea de flori într-o adevărată artă. "Florile au mesajul lor secret, ele pot fi nostalgice, romantice,

îndrăznețe. E de ajuns doar să le cunoști semnificația și să le dăruiești cu mare drag", zice Tatiana.

Este o femeie delicată și frumoasă. Se știe că farmecul feminin este un atu în lumea afacerilor, dar frumusețea de una singură nu este o garanție a succesului. Dincolo de această imagine fragilă se ascunde un om puternic și perseverent. Forța ei interioară, energia, pasiunea de a face ceea ce-i place sunt atributele cele mai importante. Acum patru luni a dat naștere unui băiețel pe nume Martin, i s-au adăugat noi responsabilități, dar se pricepe foarte bine să țină în balanță afacerea și familia care îi dă adevărata măsură a succesului.

Astăzi, afacerea începută cu trei ani

Foto: arhiva personală

“

"Avem și o diversitate de produse pentru aranjamentul apartamentelor, balcoanelor sau teraselor, toate în funcție de preferințele clienților. Întotdeauna tindem să surprindem clienții noștri cu ceva inedit. Folosim o tehnologie unică care constă în imprimarea pe petalele florilor vii a diferitor imagini, poze de calitate, mesaje", explică Tatiana.

în urmă este într-adevăr înfloritoare. E genul de meserie care dacă nu îți place, nu ai cum să o practici. Tatiana spune că succesul ei se datorează ambiției și dăruirii de sine în tot ceea ce face. "Succesul nu vine dacă te gândești doar cum să faci cât mai mulți bani. Fă ceva cu multă dăruire de sine și banii vor veni în mod natural", este sfatul Tatianei pentru începători.

Pune accent, în primul rând, pe profesionalism. "În cadrul firmei activează doi floriști de excepție, care au studiat floristica la școli profesionale, urmând pe parcursul carierei cursuri de creație florală în Finlanda și Marea Britanie", afirmă Tatiana.

La Art-Flowers găsești diverse ornamente și buchete pentru diferite ocazii. "Atelierele de flori oferă servicii de înaltă calitate. Livrări a decorațiunilor florale, inclusiv servicii de consultanță și transport, prelucrări artistice atât a florilor vii, cât și a celor artificiale. Punem la dispoziție diverse plante de interior, închiriem plante pentru diferite spații, avem în vânzare obiecte din sticlă, ceramică și o gamă variată de lumânări", spune cu entuziasm Tatiana.

Aranjamentul floral se face în funcție de dorințele cumpărătorilor și de florile

alese. Aici poți cumpăra flori și plante în ghivece, aranjamente pentru nuntă, botez, pentru ocazii speciale și de zi cu zi, profitând totodată și de cele mai noi tehnici de ambalare.

"Avem și o diversitate de produse pentru aranjamentul apartamentelor, balcoanelor sau teraselor, toate în funcție de preferințele clienților. Întotdeauna tindem să surprindem clienții noștri cu ceva inedit. Folosim o tehnologie unică care constă în imprimarea pe petalele florilor vii a diferitor imagini, poze de calitate, mesaje", explică Tatiana.

De mare succes se bucură și livrările

la domiciliu sau la birouri, care ajung în câteva ore la destinatar, indiferent în ce parte a țării se află acesta. "Clienții noștri fideli sunt unele companii de succes, agenții de turism, hotelurile de renume, colaborăm cu Ambasada Republicii Moldova în Praga, a Republicii Estonia și a Republicii Federative a Braziliei", completează Tatiana Griscenco.

Acum Tatiana Griscenco nu câștigă numai bani, dar și admirația celor care o cunosc.

**NADEA HORNET,
Praga**

Foto: flickr.com

PUBLICITATE

locuinte.md

Doar un click spre casa ta!

www.locuinte.md noul portal imobiliar

Regulile în afaceri din Occident, aplicate la Glodeni

În opinia multor locuitori din orașul Glodeni, **Liliana și Igor Danileico** formează un cuplu familial exemplar. Căsătorii de aproape două decenii, până în prezent sunt de nedespărțit, chibzuiesc împreună orice pas. Centrul intereselor lor comune este liniștea din casă, bazată pe grija față de cei doi copii, Lucian și Alexandrina. Ei administrează SRL „Danileico Liliana Lucian”, sunt proprietarii magazinului „La Casa Modernă” și ai unei secții de producere a materialelor de construcție din materie primă locală.

„Nu suntem bogați, avem un nivel mediu de bunăstare, - spune Liliana, - dar ne considerăm impliniți. Reușim multe din ceea ce proiectăm împreună. Nu ne certăm în familie, dar în procesul lucrului se întâmplă deseori să avem păreri diferite. De obicei eu iau deciziile, desigur sfătuiindu-mă cu Igor. Eu sunt o fire mai energică, dar el e mai rațional. Ne completăm reciproc. Bunăoară, când am fost întrebată ce trebuie să faci pentru a avea succes în afaceri, eu am răspuns: „Să știi ce vrei, să crezi în tine, să poți visa, să nu te temi de riscuri și să

nu-ți lipsească spiritul de aventurier.” Igor a adăugat: „Să ai un capital inițial și măcar un pic de noroc.” Am fost de acord, fiindcă el a întregit definiția succesului!”, spune Liliana.

PRIMUL EȘEC ȘI CALEA ÎNSTRĂINĂRII

Liliana era profesoară de chimie în satul Dușmani, Igor lucra ca agronom în satul Cașba. Făceau naveta din Glodeni. Deoarece porneau zilnic de la aceeași stație, s-au cunoscut. În 1993 s-au căsătorit.

Ambii aveau ideea unei afaceri. Au adunat primul capital din așa-zisa bișniță. Apoi au pus la cale confecționarea costumelor bărbătești. Aduceau pânză din Rusia și Ucraina, Liliana elabora modelele, costumele erau cusute la un atelier din Râbnița. La început mergea bine, investițiile s-au majorat. Dar la un moment dat realizarea s-a stopat. Pagubele erau enorme. Disperarea îi copleșea necruțător. Ca să iasă din datorii au hotărât să plece împreună la câștig în Grecia, acceptând oferta unei firme dubioase de turism. Lucian avea numai trei ani, l-au lăsat cu părinții Liliane, Maria și Mircea Pleșca. Tinerii au împrumutat o sumă mare de bani și au plecat. Desigur, în țara viselor lor nimeni nu-i aștepta cu masa întinsă...

VIAȚA ÎN GRECIA CA UN MANUAL DE SUPRAVIEȚUIRE

După vreo două luni de căutări au fost aranjați de o familie de greci înstăriți. Ambii aveau în grijă casa cu patru etaje și curtea, gătitul și cumpărăturile, spălătul celor zece automobile ale membrilor familiei (părinții și doi copii maturi). După primul an de lucru au stins toate datoriile, s-au apropiat de familia grecilor, au învățat limba și stăteau deseori la sfat. Aveau mașina lor și în zilele de odihnă călătoreau, se distrau.

Angajatoarea, Aφyna Yaniothy, le-a devenit prietenă. Deși au trecut zece ani de când s-au despărțit, comunică permanent. Aφyna era unicul importator de ciocolată belgiană „Leonidas”, soțul avea o firmă de construcții. Aφyna le-a propus să deschidă în Moldova o rețea de realizare a ciocolatei belgiene. Moldovenii noștri au refuzat după ce au studiat posibilitățile de cumpărare ale eventualilor clienți. Cine ar da la noi 150 de euro pentru o cutie de ciocolată, fie ea chiar de calitate belgiană?

Au însușit de la greci multe reguli pe care le respectă riguros. Din acestea fac parte calitatea înaltă a mărfii propuse, responsabilitatea față de clienți, respec-

Foto: arhiva personală

tul față de legile statului, onorarea necondiționată a obligațiilor contractuale în relațiile cu partenerii, comportamentul diplomatic în procesul negocierilor și multe altele.

MAI PRESUS DE BOGĂȚIE ESTE DRAGOSTEA DE COPII ȘI DE PATRIE...

În al doilea an de aflare în Grecia viața soților Danileico era într-adevăr frumoasă. Scăpaseră de datorii. Beneficiau de toată splendoarea confortului occidental, câștigau destul de bine ca să trimită bani părinților și să acumuleze pentru viitor. Dar tânjeau după căldura casei lor, mai ales Liliana plângea pe furiș. Erau privați de posibilitatea comunicării cu unicul lor fiu. Lucian avea cinci ani, își revenise după șocul despărțirii de părinți, dar nu mai vroia să stea de vorbă cu ei la telefon. Ori era supărat, ori chiar îi uitase. Speriați de această înstrăinare ambii, părinții au lăsat baltă perspectivele grecești și au revenit acasă.

Cel mai important obiectiv era apropierea de fecior. Ca să fie cât mai mult timp împreună cu Lucian, părinții au ales o muncă mai simplă. Vindeau mărfuri pentru copii la piața din Bălți. Dar nu se despărteau de ideea născută încă în Grecia – un magazin pentru casă. Acolo „Casa Moderna” (o afacere greacă-spaniolă) realizează materiale de finisare a construcțiilor. Ei au extins nomenclatorul de mărfuri, adăugând și secții de veselă, obiecte de decor, detergenți și tot ce poate fi util într-o casă de gospodari. Au procurat prin licitație clădirea unui magazin falimentat, apoi teren pentru secția de producere a materialelor de construcție. În prezent le administrează cu succes pe toate. Primii doi ani au muncit fără a avea profit. Salariile angajaților le plăteau din economiile proprii. S-au băgat și în credite bancare impunătoare. Era important să câștige încrederea clienților.

DE CE EMIGRANȚII NU INVESTESC BANII ÎN ȚARA DE ORIGINE?

„Noi nici nu am avut intenția să rămânem peste hotare, categoric! – declară Liliana. – Scopul era clar de la bun început. Nu ne arătăm patrioți, chiar suntem așa în esență. Avem cunoscuți care au câștigat bine peste hotare, dar nu se integrează în economia țării. Vin, repară casa părintească, își cumpără mașini, își alintă copiii și pleacă înapoi. Ei preferă să muncească fizic, să aibă capul liber,

să nu riște nimic. La drept vorbind, nici calitatea vieții din țara noastră nu poate concura cu cea occidentală.”

„Regretăm că nu avem posibilitate să deschidem o bază de producție mai vastă, - povestește Igor. - Statul nu favorizează asemenea afaceri. Businessul mic, oricare ar fi declarațiile demnitarilor, nu numai că nu este susținut, i se pun bețe în roate. E prea multă bătaie de cap cu înre-

gistrarea. E prea mică piața de desfacere atât timp cât hotarele sunt barate. Dacă nu se deschid hotarele, nu putem conta pe o afacere profitabilă.

Nu este reglementată amplasarea obiectelor de același profil. De pildă, în alte țări se limitează densitatea întreprinderilor de același profil pe un anumit spațiu în funcție de numărul clienților potențiali. Noi producem material de construcție, inclusiv plăci de pavaj, respectând legea și tehnologia. Alții au deschis secții asemănătoare în afara legii, produc marfă de o calitate mai proastă, o vând mai ieftin și nimeni nu pedepsește aceste încălcări. Adică lipsește supravegherea de stat a respectării legii.

Dar câte prejudicii aduce schimbarea frecventă, uneori în fiecare lună, a legilor și regulamentelor de evidență contabilă! De câte ori se schimbă forma rapoartelor fiscale! Toate acestea cer modificarea programelor în computere și uneori procurarea de echipament nou, angajarea suplimentară de personal ori mărirea salariilor lor, pierderi de timp. Toate acestea afectează nu numai sistemul nostru nervos și ritmul normal de lucru, dar și bugetul întreprinderii. Foarte puțini oameni se aventurează azi într-o afacere.”

„DIN PĂCATE, NU VEDEM CLAR VIITORUL COPIILOR NOȘTRI...”

Această constatare pesimistă m-a surprins. Mi se părea că soții Danileico sunt siguri de sine în orice situație. Dar ei nu sunt naivi...

Au avut oferte de angajare în Canada, Italia, România. Nu au acceptat, fiind legați de țara lor. Acum nu sunt satisfăcuți de proporția afacerilor. Posibilitățile sunt marginalizate de piața mică de desfacere și capacitatea redusă de cumpărare a locuitorilor. Se gândesc la o întreprindere mixtă cu parteneri străini. Pasul decisiv îl vor face când fiul lor își va alege calea după absolvirea liceului. Căci în sistemul de valori al familiei Danileico prioritatea le aparține copiilor!

ANA CURCUEL

Forumul Internațional al Imigranților Moldoveni în Portugalia a căutat soluții

La inițiativa Centrului Cultural Moldav a fost organizat, între 11-13 iunie curent, cel de-al II-lea Forum Internațional al Imigranților Moldoveni în Portugalia, ce se desfășoară o dată la doi ani.

Organizatorii și-au propus să atragă atenția opiniei publice, dar, în special, politicianilor, asupra problemelor imigranților moldoveni în străinătate. Pentru a discuta cele mai stringente chestiuni și dificultăți cu care se confruntă migrații, au fost invitați oameni de știință, experți în domeniul imigrației din R. Moldova și Portugalia.

Este vorba de Valeriu Moșneaga, Ghenadie Slobodeniuc, Pedro Gois, João Peixoto și Rui Marques. Discuțiile au fost moderate de profesoara Adriana Gherman și membra Centrului Cultural Moldav Raisa Machidonschi. Oaspeții de onoare la eveniment au fost Rosário Farmhouse, Înaltul Comisar pentru Imigrare și Dialog Intercultural, Valeriu Ostafii, însărcinat cu afaceri al Ambasadei R. Moldova în Portugalia, Oleg Nica, consulul R. Moldova în Portugalia etc.

S-au organizat dezbateri pe teme de actualitate: problemele imigranților din R. Moldova, drepturile și obligațiunile imigranților moldoveni la nivel european, politicile de migrație implementate într-un dialog intercultural etc. S-a pus accentul și pe impactul dezvoltării potențialului uman în contextul globalizării, pe politicile migrației statului nostru, aspectul referitor la imigrații care-și propun să revină în țară, impactul crizei economice asupra politicilor comune de migrație ale UE și Portugaliei.

În final, participanții au propus de a susține generația tânără și de a investi în educația ei, de a investi în recalificarea imigranților, de a consolida o Federație a tuturor asociațiilor ca și putere politică în Portugalia, de a implica imigrații și de a participa mai activ în activitățile sociale, în afara comunității, de a promova

mai mult cultura moldovenească, de a beneficia la maximum de oportunitățile oferite tinerilor. La fel, s-a mai propus de a crea un fond de sprijin în situația cazurilor urgente de gravi bolnavi, invaliditate sau deces (în parteneriat cu biserica ortodoxă), de a deschide o Ambasadă sau Consulat în R. Moldova, sau cel puțin, integrarea statului Portughez în cadrul Centrului Comun de Vize al UE etc.

Forumul și-a mai propus să stabilească o colaborare strânsă între toate asociațiile de moldoveni din Portugalia, așa ca „Doina”, „Liga Femeilor Moldave”, „Pro-Diaspora Moldavă” etc.

OLESEA TANAȘCIUC,
Lisabona

Ștefania, alături de vicepreședintele Asociației A.V.A.P.O.-Mestre, Franco, unii medici și alți consilieri

Grup de voluntare care au fost aproape de pacientele moldovence. Numele lor sunt Maria Gratia, Sara, Denise, Germana

Un tribut greu plătit vieții

Au ajuns ilegal în Italia cu circa 3 mii de euro și s-au întors acasă cu același preț, doar că în sicriu, poate fără grija cu care au ajuns aici, poate cu mulțumirea că le-au oferit familiilor lor un viitor. Este soarta câtorva moldovence care au fost răpuse de una din bolile secolului XXI, departe de casă. În ultimele clipe ale vieții, aproape de suferința lor au fost voluntarii de la Asociația AVAPO, care ajută bolnavii de cancer.

AVAPO și-a început activitatea în 1991. Scopul acestei asociații este consilierea bolnavilor de cancer și a rudelor acestora. Cu lacrimi în ochi, președinta asociației, Stefania Bullo, spune că a decis să deschidă acest centru după ce familia ei a fost afectată de această boală. Împreună cu 86 de voluntari, printre care și moldoveni, șase medici, cinci infirmieri și doi psihologi, asociația a reușit să susțină psihologic mii de bolnavi.

AVAPO oferă servicii de îngrijire medicală

și servicii de infirmerie acasă cu o disponibilitate de 24 de ore din 24, sprijin psihologic pentru pacient și familia lui, livrarea la domiciliu a medicamentelor și dispozitivelor medicale, demanipularea unor practici birocratice, însoțire de la domiciliu la spital cu transporturi speciale.

De asemenea, asociația oferă sprijin și pentru familiile aflate în doliu, deoarece fiecare suferință provoacă durere atât bolnavului, cât și familiei sale. Medicii de la AVAPO fac tot posibilul să țină boala sub con-

trol prin diferite metode, cum ar fi chimioterapia, radioterapia și chirurgia. Aceste terapii pot crește speranța de viață a pacienților și îmbunătățesc calitatea vieții, desigur, depinde cum răspund pacienții la tratament, dar și atitudinea pe care o au. Uneori factorul psihologic este mult mai important. În cazul în care cancerul este agresiv și nu răspunde la tratament, pacientul va avea doar câteva săptămâni sau luni să trăiască. În acest caz consilierea psihologilor este primordială. De exemplu, etapa IV cancer de

vehicul folosit la însoțirea pacienților de la domiciliu la spital pentru vizite, tratamente de chimioterapie și radioterapie. Este, de asemenea, folosit pentru livrarea la domiciliu pacienților de ajutoare.

sân, care este ultima etapă de cancer de sân și se poate răspândi în alte părți ale corpului, are un termen de cinci ani, rata de supraviețuire de 20 la sută.

Pe parcursul anului 2009 voluntarii Asociației AVAPO au acordat asistență la 424 de pacienți, dintre care 162 au preferat să fie îngrijiți la domiciliu. Această asociație fără limite de susținere și birocrație ajută nu doar italienii. Aici au beneficiat și beneficiază în continuare de sprijin și conaționali de-ai noștri. Susținerea este oferită benevol și gratuit.

Trecând prin acest centru unii au învins boala, pe unii însă aceasta i-a răpus. Este și cazul a trei moldovence care au decedat aici. E greu să plătești un asemenea tribut vieții. Au ajuns ilegal în Italia plătind peste 3000 de euro. Ana avea 48 de ani și s-a întors acasă în sicriu. Rudele au decis să o înmormânteze în Moldova, deși au avut nevoie de mulți bani pentru asta. Chiar dacă tratamentul nu a dat rezultat, medicii spun că Ana nu vroia să creadă că va muri. Speranța că se va vindeca a fost vie până în ultima clipă... însă nu s-a mai putut face nimic. Celelalte două femei din Moldova, care aveau peste 50 de ani au fost înmormântate în Italia pentru totdeauna, deoarece aveau aproape o parte din familie.

LARISA POJOGA,
Mestre

ADRESA: strada Garibaldi,
n. 56-30173 Mestre (VE)
TEL.: 041.5350918
FAX: 041.2667189
E-MAIL: info@avapomestre.it
WEB: www.avapomestre.it

Desemnarea ambasadurilor, un drum lung și anevoios

R. Moldova, deși are 19 ani de independență, spre regret, încă nu s-a afirmat ca un stat bazat pe drept, cu o tradiție politică internă și externă avansată. Criza constituțională prin care trece azi statul moldav, soldată prin nealegerea președintelui țării, alegerile anticipate care se impun, au adus societatea moldovenească la un nou impas.

Azi, ca niciodată, R. Moldova are nevoie de o politică internă și externă constructivă, ce ar fortifica statalitatea, independența și democrația. Un rol deosebit de important pentru crearea unei imagini bune țării peste hotare îl au ambasadorii.

Conform site-ului Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene - <http://www.mfa.md> – R. Moldova are deschise ambasade în 25 de țări. Ambasadorii din Azerbaidjan, Belarus, Bulgaria, Cehia, Grecia, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Portugalia servesc diplomatic doar țara gazdă. Unele ambasade,

însă, în afara de țara gazdă, mai acoperă diplomatic și alte state și organizații pentru care sunt acreditate suplimentar. Având toate aceste instrumente diplomatice, care promovează politica externă a tânărului stat moldav, cred că a fost o mare greșeală a noii guvernări de la Chișinău rechemarea en corpore a 4/5 din diplomați (20 de ambasadori), și cel mai grav, târâgânarea înlocuirii lor cu alți diplomați. Cineva mi-ar reproșa că noua guvernare astfel a adus o economie bugetului țării de sute de mii de euro, ținându-se cont că salariul lunar al unui ambasador variază între 1700 și 2000 de euro. Dacă e să privim real, acest lucru a perturbat însă sistemul, stagnând astfel rezolvarea multiplelor probleme internaționale ale R. Moldova, mai ales acum, când Moldova este sub monitorizarea Consiliului Europei și a Comisiei de la Veneția.

La 10 mai a.c., Iurie Leancă, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, aflat în vizită la Consiliul Europei în cadrul unei întâlniri cu reprezentanții diasporei moldovenești la Strasbourg, a recunoscut că nedesemnarea ambasadurilor este legată de anumite dificultăți. În primul rând, desemnarea lor nu se mai face ca înainte după criteriul politic, de rudenie, dar prin concurs transparent din rândurile profesioniștilor. Potrivit procedurii, candidații la postul de ambasador se audiază în

Comisia parlamentară de politică externă și integrare europeană, se aprobă de către Guvern și se numesc în funcție de către șeful statului, iar acest lucru necesită timp. La 27 mai, șase dintre cei 14 candidați la funcția de ambasador desemnați de către autoritățile moldovenești au primit deja acordurile țărilor de acreditare, iar la 4 iunie încă patru. La Reprezentanța R. Moldova pe lângă Consiliul Europei, la rubrica unde este prevăzut postul de șef de misiune, e scris doar Însărcinat cu afaceri ad-intrimare, Violeta Agrici, care, întrebată fiind care sunt prioritățile misiunii diplomatice ale R. Moldova pentru anul 2010 și cum se realizează ele, ținându-se cont că funcția de șef de misiune este vacantă, ne-a răspuns următoarele: „Suntem aici pentru a aduce la noi acasă valorile primordiale ale acestei organizații – drepturile omului, democrația și statul de drept. Aceste valori reprezintă temelia unei societăți tolerante și civilizate și sunt indispensabile stabilității R. Moldova. Dacă este să trec la aspecte mai concrete, aș vrea să menționez că prioritățile relațiilor dintre R. Moldova și Consiliului Europei pentru 2010 sunt: examinarea detaliată a tuturor obligațiilor și angajamentelor statului nostru față de Consiliul Europei în vederea onorării cât mai curând a acestora, ceea ce va duce la încetarea/suprimarea monitorizării R. Moldova de către Consiliul Europei și trecerea la o altă etapă, mai avansată, de colaborare cu Consiliul Europei, cea de post-monitorizare, colaborarea în vederea depășirii blocajului constituțional creat; aprofundarea continuă a cooperării R. Moldova cu alte state ale UE din cadrul Consiliului Europei, ceea ce reprezintă un proces foarte valoros spre realizarea opțiunii strategice de aderare a țării noastre la UE; asigurarea participării la cel mai înalt nivel în cadrul tuturor organelor Consiliului Europei, atât a misiunii, cât și a delegațiilor naționale titulare, în vederea sporirii vizibilității și promovării unei imagini cât mai pozitive a statului nostru în exterior. (...) Consiliul Europei este considerată „anticamera UE”!”

Lucrurile nu se schimbă de la o zi la alta, dar important este că, încetul cu încetul, R. Moldova își revine din amorțeală.

**De la Strasbourg,
GHEORGHE BOBEICĂ**

Departe de casă, dar aproape de-ai noștri

Svetlana Lisagor (acum Vergis) a ajuns în Grecia acum nouă ani, unde a întâlnit mai mulți concetățeni de-ai săi. S-a căsătorit cu un politician grec și a decis să fie mai aproape de moldovenii care muncesc sau locuiesc pe pământul elen. Astfel, Svetlana a întemeiat Uniunea Prietenia Moldo-Elenă, Alexandros Ipsilantis.

„Scopul acestei asociații este de a ajuta moldovenii care au imigrat în Grecia să se integreze mai ușor și mai armonios în societatea greacă”, ne spune Svetlana.

Organizația își propune să rezolve mai ales problemele care apar din cauza necunoașterii limbii. „Prin studierea limbilor, atât română, cât și greacă, să ajutăm la rezolvarea problemelor minore care apar ca rezultat al ignoranței acestui aspect. Asta ar duce la consolidarea prieteniei și solidarității dintre cele două popoare”, afirmă Svetlana.

Tot prin intermediul acestei organizații, Svetlana dorește să răspândească obiceiurile, valorile și tradițiile moldovenești, prin organizarea evenimentelor culturale comune, a meselor festive, excursii etc.

- De ce, totuși, ai decis să te implici atât de mult în soluționarea problemelor moldovenilor și integrarea lor în societatea greacă?

- Prin prezența mea la diferite emisiuni televizate, m-au cunoscut mulți dintre compatrioții din Moldova. Majoritatea dintre ei îmi telefonau pentru a le oferi informații referitoare la reglementarea juridică sau soluționarea altor probleme personale. De aceea nu am putut rămâne indiferentă.

- Cum ai ajuns în Grecia?

- Fiind studentă la Colegiul „Socrate” din Chișinău, la Facultatea de Istorie și Drept Inter-

național, învățasem multe despre istoria și mitologia greacă. Visul meu cel mare de a vizita Grecia și a cunoaște poporul ei a devenit realitate cu nouă ani în urmă. Mătușa mea, care se afla deja aici la muncă mi-a făcut o invitație. Prima stație a fost Atena, unde am vizitat toate muzeele și locurile istorice, despre care citisem pe când eram încă elevă.

- Și totuși, nu frumusețea Greciei te-a făcut să rămâi în această țară?

- Într-adevăr. Dar ca să mă fac înțeleasă va trebui să intru în careva detalii. Cea mai mare parte din vacanța mea o petrecusem pe insula Ciclada Mikonos. Mikonosul are una dintre cele mai organizate tabere, cunoscută în toată lumea „Paradise Camping”. Acolo se întâlnesc tineri și tinere din diferite țări ale lumii, precum și părinți care-și fac vacanța cu copiii. Seara, ne adunam împrejurul rugului, făceam meditații, discuții, cântam... Într-o seară, la grupul nostru s-a alăturat un vechi iubitor al taberei Paradise, ecologul Dimostenis Vergis. M-a impresionat foarte mult prin personalitatea sa puternică și prin cunoștințele pe care le posedă. Avea răspuns la toate întrebările. Ne-am îndrăgostit unul de altul și în două săptămâni am primit și propunerea de căsătorie.

Alături de soțul ei, Svetlana a cunoscut mari personalități politice cărora le vorbește de fiecare dată despre Moldova și moldovenii. Speră că țara unde s-a născut va deveni cât de curând membră a Uniunii Europene. Svetlana își propune să devină în Grecia un sol al revistei „Pro Diaspora”. Va avea grija ca revista să ajungă la moldovenii de acolo, iar problemele și doleanțele lor să fie publicate în paginile revistei. Îi spunem bun venit și succese mari în tot ceea ce face.

LILIANA PAVEL

Foto: arhiva personală

PUBLICITATE

MOLDOVA - ATENA

GREENBUS

OLIMPIC LINES

Lev Tolstoi, 35
Chișinău
Plecări din Chișinău:
Marti - 13:00
Miercuri - 13:00

Elefsinon 6 & Diligiani 21
Metaxourgio, Athens
Plecări din Atena:
Simbăta - 16:00
Duminica - 16:00

tel.: (+373 22) 27 62 36
tel.: (+373 22) 27 68 10 27 62 37

tel.: 210 5238 570. 210 5236 922
tel./fax: 210 52 38 321

Portugalia

Acum îl putem citi pe Eminescu în română și în Portugalia

În era globalizării și a invaziei tehnologiilor informaționale într-o lume afectată de criza economică, răgazul pentru a răsfoi în tihnă o carte bună într-o librărie sau bibliotecă, devine istorie. Acum însă, mai mult ca niciodată, putem să citim cărți românești departe de casă.

Datorită semnării, pe data de 4 iunie curent, a unui Protocol între Camera Municipală din Loulé și Asociația de Imigranți Români și Moldoveni "DOINA" din Algarve, în cadrul Bibliotecii Municipale Sophia de Mello Breyner Andresen din orașul Loulé, a fost deschis un colțisor al operei românești.

O parte din cărți au fost donate Asociației de către Editura "Cu Drag" din R. Moldova, iar cealaltă parte – de Institutul Cultural Român cu Biblioteca Județeană din Maramureș.

Scopul acestei acțiuni este de a facilita accesul la informație și la cărți în limba română pentru imigranții români și moldoveni, raportând astfel o integrare mai ușoară în societatea portugheză. Cărțile vor fi oferite cititorilor cu împrumut atât în sălile de lectură ale bibliotecii, cât și la domiciliu.

Un alt factor important, menționat în acest protocol, este circulația în școlile portugheze a cărților donate, oferind, astfel, posibilitatea elevilor originari din România și R. Moldova să aibă un contact mai bun cu literatura noastră. Cărțile urmează a fi selectate și catalogate de către bibliotecari.

În cadrul ceremoniei de semnare a Protocolului, două angajate ale Bibliotecii Municipale au susținut un impresionant recital de poezie. Adriana Sava

a lecturat câteva versuri de-ale scriitorilor António Lobo Antunes, Eugénio de Andrade și Fernando Pessoa, traduse în limba română, iar băstinașa Ana Viegas a recitat versuri de Mihai Eminescu și Ana Blandiana traduse în portugheză.

Teresa Menalha, deputat în Consiliul Municipal Loulé, prezentă la ceremonie, a declarat că acest eveniment este unul deosebit de important, deoarece comunitatea românilor și moldovenilor este destul de concentrată în regiunea Algarve și merită tot sprijinul și susținerea.

Responsabili ai Înalțului Comisariat pentru Imigrație și Dialog Intercultural (ACIDI) au menționat că acesta este încă un pas înainte pentru integrarea imigranților și pentru mulți dintre ei integrarea va deveni mai durabilă.

Mariana Melentii, reprezentanta Asociației "DOINA", a specificat că inițiativa este extrem de utilă atât pentru comunitatea românilor, cât și pentru cea moldavă, îndeosebi pentru tineri, deoarece lectura este principala sursă de a descoperi noi orizonturi, alte culturi și pentru

a ne cunoaște pe noi înșine. Ea a transmis sincere mulțumiri lui Ion Chiperi, Petro Sarco, Părintelui Ion Gherboveț, Agenției "DAVIA", Bibliotecii din Maramureș și ICR Lisabona pentru ajutorul prețios pe care l-au acordat.

OLESEA TANAȘCIUC,
Lisabona

Foto: Olesia Tanașciuc

primecapital
COMPANIE FINANCIARĂ

IA-ȚI O CASĂ LA TINE ACASĂ!

ÎMPRUMUTURI PENTRU LOCUINȚE

Compania Financiară Prime Capital, acordă împrumuturi pentru procurarea locuințelor.

Termenul împrumutului pînă la 15 ani.

Valoare împrumutului de la 5 mii USD pînă la 250 mii USD (gaj: imobilul care se achiziționează sau alt imobil).

Prime Capital: (+373 22) 543 043, or.Chîșinău, str.Bănulescu-Bodoni, 7, www.primecapital.md

Filiale: Bălți: (+373 231) 2 64 91, Edineț: (+373 346) 2 23 50, Cahul: (+373 299) 3 26 46

Veaceslav Ioniță: „Orice credit cu o dobândă mai mare de 10% este o ficțiune”

După ani buni de muncă departe de casă și de cei dragi, moldovenii se hotărăsc să revină în țară cu scopul de a-și procura o casă sau de a investi banii câștigați într-o afacere.

Așa cum banii agonisiți nu sunt întotdeauna suficienți, mulți dintre ei recurg la creditele bancare, ciocnindu-se de dobânzile mari. De ce sunt ratele la credite ridicate și la ce ar trebui să atragem atenția când luăm un credit de la bancă, ne spune **Veaceslav Ioniță**, șeful Comisiei parlamentare economie, finanțe și buget.

- Dle Ioniță, migranții se plâng tot mai mult pe creditele cu dobânzi mari oferite de băncile din Moldova. Ce măsuri adoptă noua guvernare pentru a facilita accesul moldovenilor la credite?

- Cu adevărat, piața de creditare din R.

Moldova este foarte slab dezvoltată. Dacă într-o economie mai dezvoltată volumul pieții financiare este de cel puțin 70-80% din PIB, la noi volumul de bani aflați pe conturile băncilor este de cel puțin două ori mai mic decât ar trebui să fie. Respectiv, există o competitivitate foarte slabă pe segmentul bancar. Băncile nu au acces la bani mari, respectiv resursele de creditare sunt foarte scumpe. Încă un impediment care a existat până acum, dar pe care însă noi l-am înlăturat la mijlocul lunii iunie, se referea la creditarea în valută. Acces la aceste credite, cu o dobândă mult mai mică, aveau numai importatorii de bunuri, ceea ce, de fapt, crea probleme mari, în special celor care vor să producă ceva pentru export. Noi am vrut foarte mult să

Foto: ih3.gggh.com

Interviu de **DIANA LUNGU**

liberalizăm această piață și am votat această lege prin care se permite creditarea în valută în prima perioadă a anului la trei grupe de companii: firme de microcredite, de leasing și de asigurări. Sperăm că în jumătate de an, maxim un an, să liberalizăm complet piața de creditare. În acest fel, sperăm că va crește concurența și dobânzile vor fi cu mult mai mici.

- Există programe speciale de creditare pentru migranți?

- Guvernul încearcă să găsească soluții de perspectivă în acest sens. Scopul nostru, în primul rând, este să simplificăm tot ce înseamnă administrarea unei afaceri. Noi am modificat legislația la maxim și practic orice persoană care dorește să înceapă o afacere are nevoie doar de două lucruri: copia buletinului și cererea și nimic altceva, nici cont în bancă nu mai este necesar, așa cum se cerea anterior. Acum nu este nicio restricție. Doar mergi la Camera de Înregistrare, ai scris cererea, ai dat copia la buletin și ești înregistrat fără a mai merge la Inspectoratul Fiscal, la Casa Națională de Asigurări Sociale. Asta o face deja Camera de Înregistrare.

- Dar creditele ipotecare?

- Creditele ipotecare la noi sunt foarte slabe și aceste credite ar trebui să aibă o dobândă de 10%, la noi se ridică până la 17%. Acum, noi, împreună cu Banca Europeană de Reconstrucții și Dezvoltare (BERD), încercăm să deschidem două linii de creditare ipotecare în R. Moldova. Suma estimată este de peste 100 mln de dolari. Nu este foarte mult, dar este un început. Problema este că băncile noastre, cât ar fi de straniu, nu au capacitatea de a vinde aceste credite ipotecare. Băncile nu pot lucra cu clienții și acum BERD, va instrui băncile cum să ofere aceste credite. Mai mult ca atât, pe lângă BERD mai avem un proiect care vine cu case pentru anumite categorii de populație. Baniile aceștia vin de la Banca Consiliului European, un împrumut luat de către Guvernul R. Moldova și oferit autorităților publice locale. Autoritățile sunt obligate să asigure 1/3 din costul proiectului, dar nu este nevoie să aibă bani. Este suficient să vină cu terenul, căile de comunicații, cum ar fi apă,

Competiția foarte redusă, costurile mari la bănci și banii scumpi și de calitate proastă pe care băncile îi atrag determină menținerea înaltă a dobânzii. Băncile atrag bani pe un termen de un an, maxim 2-3 ani în cazuri excepționale, iar ipoteca se dă pe 10-15 ani. Băncile nu au „bani lungi”.

canalizație etc. Aceste case sunt oferite persoanelor cu venituri reduse care vor fi răsplătite timp de 20 de ani. Noi am calculat că într-un centru raional plata va ajunge până la 800 de lei lunar la un apartament de 50 m.p., iar în Chișinău până la 1000 de lei. Garantul este Guvernul, dar achită populația. Este un împrumut practic fără dobândă.

Cât privește creditele ipotecare bancare, acestea au o rată înaltă și sunt destinate mai mult persoanelor cu venituri mari care își permit să achite dobânda. Problema nerezolvată în R. Moldova este așa numita „rată efectivă”. Spre exemplu, dacă ia un autoturism în leasing pentru o perioadă de un an, rata este 14%, dar real plătești 40%. Și asta pentru că plătești comisioane. Acum noi vrem să modificăm legislația în așa fel încât banca să indice ce comisioane vrea, dar să fie obligată să informeze populația nu despre rata creditului, dar despre rata efectivă, care ia în calcul absolut toate comisioanele. Pentru că un credit cu o dobândă de 17%, după calcularea tuturor comisioanelor ajunge la o dobândă de 24%. Opinia mea este că orice dobândă mai mare de 10% este ficțiune. Nu putem vorbi despre o piață a ipotecii normale dacă dobânda este mai mare de 10%.

- Ce factori determină menținerea înaltă a dobânzii?

- Competiția foarte redusă, costurile mari la bănci și banii scumpi și de calitate proastă pe care băncile îi atrag, determină menținerea înaltă a dobânzii. Băncile atrag bani pe un termen de un an, maxim 2-3 ani în cazuri excepționale, iar ipoteca se dă pe 10-15 ani. Băncile nu au „bani lungi”.

- Când vom avea acces la credite mai ieftine?

- Creditele accesate prin intermediul

BERD sperăm ca vor fi accesibile deja în 2011, iar cele la locuințele pentru bugetari sunt în derulare și vrem să le extindem și în centrele raionale. Ratele scad, dar lent. Cred că scăderea dobânzilor la modul serios va putea fi observată în 2-3 ani, pentru ca în cinci ani să ajungem și la credite ipotecare de 10%. Până atunci, accesul este foarte limitat și oamenii trebuie să fie foarte prudenți.

- Ce ar trebui să știe cetățenii înainte de a face un împrumut la bancă?

- Primul lucru pe care ar trebui să-l facă este să încerce să discute cu un specialist care să le spună care este rata efectivă. Al doilea element recomandat e să aibă cel puțin 30% din banii pe care intenționează să-i împrumute. Al treilea lucru este ca aceste costuri de întreținere a ipotecii să nu depășească 30% din veniturile lunare. Deși piața de asigurări la noi este slab dezvoltată, eu mi-aș lua o poliță de asigurare pentru a-mi păstra locul de muncă, altfel nu voi putea să achit ratele.

- Creditarea ipotecară are șanse să se dezvolte și la noi? Când și în ce condiții?

- Legea ipotecării este o lege moartă. A fost scrisă ca să fim și noi în rând cu lumea. Ea va funcționa când la noi se va mișca din loc piața ipotecară. Vrem să pornim operatorii pe piață, fie BERD, fie băncile comerciale, cel puțin 3-4, pentru a asigura funcționarea pieței. De exemplu, în SUA, din totalul locuințelor deținute de populație, aproape 60% sunt în proprietatea băncilor, la noi 99,9% din locuințe sunt din bani proprii, cred că alte exemple sunt de prisos.

- Vă mulțumim! 🇷🇲

Creditele ipotecare prea scumpe pentru familiile cu venituri reduse

Deși par atrăgătoare, la prima vedere, și destul de convenabile, creditele ipotecare oferite de băncile din R. Moldova se dovedesc a fi prea scumpe. De obicei, reprezentanții băncilor evită să informeze clienții despre clauzele contractuale mai puțin atractive și comisioanele pe care le percep. Deși dobânda variază între 13% și 18%, după ce se calculează și comisioanele, rata dobânzii se ridică și până la 24%. De aceea, experții recomandă prudență maximă înainte de a contracta un împrumut de la bancă și cel mai important să citiți foarte atent toate clauzele contractului. Dacă nu sunteți siguri că ați înțeles toate prevederile băncilor, adresați-vă la un jurist sau un specialist în domeniu.

În comparație cu ce se întâmplă în Occident sau și mai aproape, în țările vecine, piața ipotecară din R. Moldova este foarte slab dezvoltată. Tot din acest motiv nu toate băncile oferă credite ipotecare. „Băncile sunt reticente să acorde credite pe termen lung, deoarece nu dispun de lichidități. Singura soluție a băncilor este de a găsi resurse de finanțare externe”, explică Adrian Lupușor, expert economic în cadrul Centrului Analitic Independent „Expert-Grup”. O altă problemă este executarea ga-

jului. Potrivit Ministerului Justiției, cel puțin 50% din deciziile judecătorești nu se execută. Din acest motiv băncile sunt mai reticente în acordarea creditelor ipotecare.

De obicei băncile iau drept **gaj** apartamentul pe care îl dețineți sau pe care intenționați să-l procurați prin credit. În cazul în care nu dețineți un imobil sau măcar 30% din costul imobilului pe care intenționați să-l procurați, sau dacă imobilul nu este dat în exploatare, banca este în drept să vă refuze cererea de creditare.

Costul imobilului va fi **evaluat** de că-

ACTELE NECESARE

Creditele pot fi solicitate la orice filială a băncilor, inclusiv din centrele raionale. Persoanelor fizice li se eliberează credite doar în lei. Procedura de obținere a creditului poate dura și mai mult de o săptămână și va trebui să prezentați următoarele acte:

- Cererea privind solicitarea creditului
- Buletinul de identitate (originalul și copia)
- Polița de asigurare medicală
- Veniturile oficiale de la serviciu
- Contractul de muncă (originalul și copia) sau Cartea de muncă (copia la prima și ultima foaie).
- Alte documente la solicitarea filialei.

SFATUL SPECIALIȘTILOR

Experții recomandă înainte de a face un împrumut ipotecar la bancă să ții cont de următoarele:

- Să fii atenți la rată, dacă este fixă sau flotantă. Cele mai multe bănci au o rată flotantă, ceea ce înseamnă că banca își asumă dreptul să crească sau să scadă rata dobânzii de la an la an.
- Asigurați-vă că contractul nu prevede clauze abuzive, care să permită băncilor să le modifice în defavoarea dvs.
- Estimați-vă foarte realist veniturile pe viitor ca să evitați situațiile de faliment.
- Evaluați situația financiară a băncii.
- Consultați-vă cu alte persoane care au luat împrumut de la acea bancă la care intenționați să mergeți.
- Să dețineți cel puțin 30% din banii pe care intenționați să-i împrumutați.

tre un expert al băncii. Abia în urma evaluării imobilului, banca va decide suma împrumutului pe care îl va oferi. Chiar dacă solicitați un credit pentru cel mai ieftin apartament din Chișinău, de exemplu, care la mâna a doua valorează între 32-40 mii de dolari, banca poate să vă ofere mai puțin decât aveți nevoie dacă nu întruniți toate condițiile.

Referitor la împrumut, băncile oferă, de obicei, un împrumut de **60-70 la sută din valoarea imobilului**. La fel variază și **dobânzile, de la 13 la 18 procente anual**, precum și termenele de rambursare, care variază de la bancă la bancă. De cele mai multe ori, acestea oferă credite pentru **perioade de 10, 15 sau 20 de ani**.

O altă condiție foarte importantă impusă de bancă este **venitul** care trebuie să depășească 9000 de lei lunar, în cele mai bune cazuri. Experții instituțiilor bancare, după ce vor evalua venitul dvs se vor pronunța asupra sumei pe care banca v-o poate oferi. De exemplu, pentru procurarea unui imobil ce valorează 40 de mii de dolari, unele bănci vor solicita să dispuneți de un venit de peste 26000 de lei lunar. Acest venit poate fi al întregii familii, nu doar al unui membru. Dar, trebuie să demonstrați că aveți o vechime de muncă în R. Moldova de cel puțin un an. Prin urmare, persoanele din străinătate nu pot face un împrumut ipotecar la bancă, chiar dacă pe pagina de internet ale băncilor scrie clar că drept venit poate fi prezentat și câștigul obținut peste hotare, în baza unui contract evident.

În afară de rata pe care o veți plăti lunar, veți fi nevoiți să achitați și **comisioane**. Acestea variază de la o bancă la alta, dar de cele mai multe ori, băncile percep un comision de 1% o dată pe an din suma creditată plus 1% din suma rămasă, din sold. Totodată, băncile percep o taxă fixă care ajunge până la 1000 de lei, despre care sunteți anunțați abia când urmează să achitați dobânda. Iar în cazul în care întârziați cu plata dobânzii veți achita **penalități** de cel puțin 0,1% din suma împrumutului, în dependență de câte zile ați întârziat.

DIANA LUNGU

Credite pe o perioadă de până la 30 de ani

În Portugalia creditul bancar este oferit de instituții financiare, cooperative de creditare și alte instituții autorizate de organele guvernamentale de a furniza credite conform legislației și normelor din sectorul financiar. Imigranții care muncesc în Portugalia cu acte în regulă au acces la credite. Și pentru că moldovenii stabiliți aici sunt interesați tot mai des în ultima perioadă de creditele imobiliare, pentru procurarea unui apartament sau casă, însă nu prea sunt familiarizați cu pașii ce trebuie urmați, ne vom referi în cele ce urmează anume la creditul imobiliar.

Valoarea dobânzii, termenul de rambursare și comisioanele băncii sunt unele din principalele criterii care stau la baza accesării unui credit imobiliar și care diferă de la o instituție la alta. Pentru a obține creditul cu cele mai avantajoase condiții trebuie, în primul rând, să analizăm ofertele băncilor.

Potrivit informațiilor oferite de către Banco de Portugal, creditul imobiliar se poate oferi pe un termen de aproximativ 30 de ani. O condiție esențială este că la rambursarea ultimei tranșe a banilor solicitantul nu va depăși vârsta de 75 de ani. Totodată, la fel de importante sunt veniturile legale ale solicitantului, volumul acestora și, în special, contractele de muncă pe o perioadă nedeterminată.

Rata dobânzii variază de la o bancă la alta, dar și în dependență de suma creditului. Cea mai mică rată a dobânzii la creditul ipotecar constituie 3,25% din suma creditului.

Pentru obținerea unui credit, solicitantul trebuie să prezinte băncii următoarele documente:

Copie după actul de identitate valabil;

Copie după Numărul de Contribuție (codului fiscal);

Nota de lichidare a IRS (Declarația de Venit și Plată a Impozitelor) pentru anul precedent;

Ultimile 3-6 chitanțe de salariu sau Declarație din partea angajatorului cu informația venitului lunar oferit (persoanele care muncesc pe cont propriu vor prezenta dovezi ale venitului lunar).

Dacă sunteți eligibil pentru un credit imobiliar, banca vă va oferi un răspuns în maxim o lună după ce va analiza dosarul.

EVITAREA RISCURILOR

Obținerea și restituirea unui credit, indiferent pentru ce este destinat, se poate transforma într-o adevărată durere de cap în cazul în care nu luați în calcul toate dificultățile care pot interveni. Pentru a evita eventuale riscuri, ar fi bine să aveți deja definit scopul solicitării creditului și să vă gândiți bine dacă el vă este neaparat necesar. Analizați bine bugetul familiei și perioada în care ați reuși să restituiți banii. La etapa contractării creditului nu optați pentru evaluarea locuinței din partea unei singure instituții bancare. Există multe instituții de creditare ce oferă diferite avantaje. Analizați cu atenție toate criteriile, în special costurile asociate, taxele, documentația necesară, asigurările incluse etc.

Nu în ultimul rând asigurați-vă un buget pentru perioade mai dificile. Pregătiți un buget de rezervă de cel puțin 3 luni de cheltuieli fixe familiale, incluzând și creditul lunar.

E foarte important ca înainte de a obține un credit, să căutați varianta cea mai avantajoasă și să vă asigurați că v-ați informat corect referitor la valorile adăugate, termeni și condiții, să fiți conștienți că ați înțeles și acceptăm regulile indicate în contract.

OLESEA TANAȘCIUC,
Lisabona

A cumpăra bani în Ciubotă

E suficient ca un imigrant să aibă actele în regulă și un contract de muncă pentru ca să poată beneficia de majoritatea serviciilor pe care statul le oferă tuturor cetățenilor italieni. Inclusiv împrumuturile bănești.

Băncile nu fac mare deosebire dintre italie-
nii propriu-ziși și emigranți, dar iau, totuși,
în considerație ideea că un emigrant, pu-
nând mâna pe o sumă frumoasă, ar putea să
fugă cu banii în lumea largă. Și, prin urmare,
cer, în anumite cazuri, garanția unei terțe
persoane.

Procedura cererii împrumutului este incre-
dibil de simplă. Te prezinți la ghișeuul băncii având
în buzunar buletinul de identitate, codul fiscal și
un document care să-ți atesteze venitul (așa-zisa
„busta paga” sau bonul de plată al impozitelor).
Unui imigrant i se va cere în mod obligatoriu și o
copie a permisului de ședere sau, în cazul că ace-
sta este expirat, copia cererii de renovare a permi-
sului. După ce ai completat o cerere și ți-ai pus
semnătura, în curs de câteva zile, suma întreagă a
împrumutului contractat îți va fi virată pe cont și
vei putea s-o utilizezi cum îți place.

TESTAT PE PROPRIA PIELE

Pentru ca banca să-și poată întoarce banii
și profitul care i se cuvine, clientul trebuie să
primească salariul pe contul respectiv, așa în-
cât băncii să nu-i rămână decât să-și rețină în
fiecare lună ratele din salariul clientului. Dar

sunt posibile împrumuturi și fără a avea un
cont bancar.

Pentru a vedea cum funcționează pe viu ce-
rerea unui împrumut, intru în cel mai apropiat
oficiu poștal din Roma și, așa cum poștele italie-
ne au și un serios serviciu bancar, „BancoPosta”,
cer consultantului de la ghișeu să mă informeze
în privința unui eventual împrumut de 30000
euro. Mă întrebă ce salariu am și ce vârstă. Nu...
Treizeci de mii nu-mi poate da, rata ar fi prea
mare raportată la salariu. Îmi oferă însă un îm-
prumut de 15.000. Sunt 84 de rate a câte 235 de
euro, pe care le voi întoarce timp de 7 ani. Calcu-
lez că împrumutul m-ar costa 4640 de euro. Nu
e mult, dacă știi să-l investești bine. „Mulțumesc,
la revedere”. Funcționarul îmi zâmbește și îmi dă
cartea sa de vizită.

Ofertele de împrumuturi ale băncilor italie-
ne sunt foarte variate și este greu de ales. Este
foarte important de deschis bine ochii la indicii

TAN ȘI TAEG care reprezintă procentul anual
datorat băncii. Cel mai important este TAEG
care conține diferite cheltuieli suplimentare refe-
ritoare la gestiunea împrumutului. Dacă TAEG
este mare, un împrumut poate ajunge să fie taxat
și cu 15 % anual. E foarte mult, dacă se are în ve-
dere că o taxă anuală obișnuită e de 8-9 %.

CREDITUL IPOTECAR

Împrumutul pentru cumpărarea unei
locuințe se numește în italiană „mutuo” și este
o treabă ceva mai complicată decât împrumu-
tul pentru consum. Este dat pe baza evaluării
preventive a edificiului de cumpărat și pe baza
ipotecării acestuia. Dar nu e de speriat și foarte
mulți imigranți apelează la el. Fiecare al zecelea
„mutuo” este făcut în Italia de un imigrant. În ca-
zul contractării unui împrumut pentru cumpăra-
rea locuinței, clientul va trebui să aleagă varianta
cu care va achita procentul convenit băncii: taxă
fixă sau variabilă? Dacă alegi taxa fixă, iar costul
banilor pe piață crește, ești în câștig. Dacă însă
banii pe piață se vor ieftini, tu vei fi în pierdere.
Alegând taxa variabilă, ești în pas cu piețele finan-
ciare, ceea ce înseamnă că ai putea și să câștigi,
dar și să pierzi. Unii consideră că, dacă taxa fixă e
mai mică de 5%, atunci urmează de ales taxa fixă;
dacă e mai mare – cea variabilă. Există și varianta
unei taxe mixte.

Dar lucrul care nu trebuie niciodată – dar ni-
ciodată! – făcut în Italia e să împrumuți bani de la
privați, de la așa-ziiși „strozino” sau „usuraio”. E
o treabă care miroase a mafie, a robie, a sânge.

VICTOR DRUȚĂ,
Roma

TRANSPORTAREA MĂRFURILOR ȘI PASAGERILOR

SRL "NISEUROTRANS"

Rom. 0040742887770

Chișinău
st. Atelea Gării 2

MD

Marti 15.00-19.00
Miercuri 8.00-19.00
Joi 8.00-10.00

tel.of. 022833697
mob. 079612683 Șerghei
069587391 Valera

ITALIA

Lido 3206456331
Malo
Vicenta 3209660509
Schio
Padova 3290241021
Mestre 3200527457
Olmo 3270078638
Maerne
Venetia 3285713141
Trevizo 3804370177

Nisporoni

Marti 10.00-18.00
Joi 9.30-11.00

069292734 Andrei

079598830 Vasea

079523725 Grigore

Cehia

Cum să obții un credit ipotecar în perioadă de criză

Rata dobânzii pentru creditele ipotecare a crescut în ultimul timp în Cehia, pe când pe piața imobiliară tendința este inversă. Acum cehii plătesc mai mult pentru credit, însă casa îi costă mai puțin.

Ratele creditelor ipotecare au atins în Cehia un nivel de 5,61% în anul 2009 și, conform experților, se așteaptă o creștere ușoară la sfârșitul acestui an. Accesul la credit este mai dificil, deoarece băncile impun condiții mai stricte.

Dacă însă întrunești condițiile pentru obținerea creditului pe termen lung, nicio bancă nu vă va întoarce spatele. Cetățenii moldoveni cu ședere permanentă în Republica Cehă au aceleași drepturi de a obține un credit ipotecar ca și cetățenii cehi.

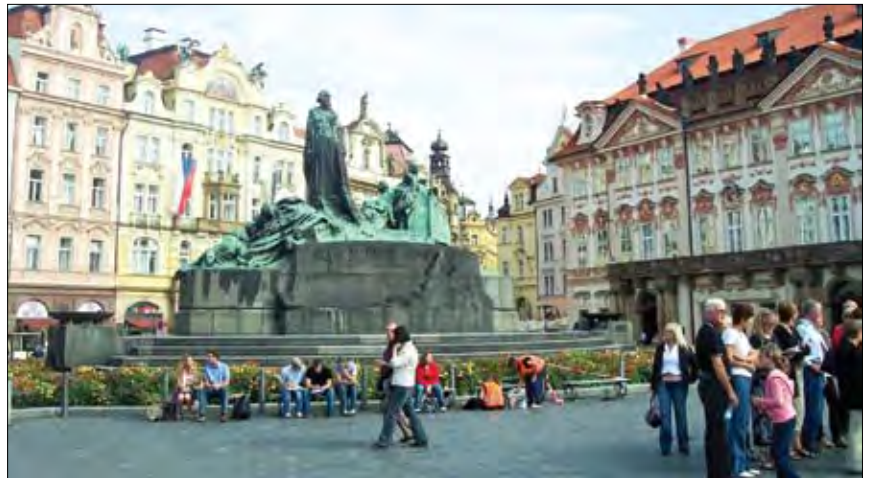

PĂRGIILE

Cehii folosesc toate metodele pentru obținerea sumei dorite, deoarece în contextul actual, conform noilor norme de acordare a creditelor, băncile își selectează foarte atent clienții. Astfel, fie că se orientează către băncile care solicită cel mai mic avans, fie că aduc dovezi ale unor garanții suplimentare, deoarece pe lângă salarii, mulți cehi obțin lunar și alte venituri, provenite din chirii, bonusuri, dividende etc., iar suma creditului depinde de aceste venituri.

Pentru obținerea unui credit mai mare, multe bănci din Cehia acceptă și veniturile altor membri ai familiei, nu doar venitul solicitantului, în general, ale rudelor de gradul I. O familie din trei persoane cu un venit mediu lunar net de 1000 euro care nu are alte împrumuturi, poate lua un credit ipotecar de 60000 euro pe un termen de 20 de ani, plata lunară fiind 390 euro.

Pentru a achiziționa, de exemplu, o casă în Cehia, care costă 100000 euro, e nevoie de un avans de 25%, respectiv 25000 euro și de un venit minim net cumulativ de aproximativ 2300 euro. Astfel, în 30 de ani, pentru cei 100000 euro împrumutați, veți plăti băncii 285000 euro. Mulți optează pentru credite pe o perioadă de 35 sau chiar 40 de ani, numai că aici se ia în calcul vârsta maximă de creditare, aceasta majorându-se în ultimul timp de la 60 la 70 de ani. De exemplu, un cetățean ceh, dacă are 40 ani, poate obține un credit ipotecar pe maxim 30 ani.

O familie din trei persoane cu un venit mediu lunar net de 1000 euro care nu are alte împrumuturi,

poate lua un
**credit ipotecar de
60000 euro pe un
termen de 20 de ani,
plata lunară fiind
390 euro.**

Cehii care au un venit de 900 euro pot obține un credit ipotecar de 30000 euro pe o perioadă de 30 de ani. Cei care își doresc o perioadă de creditare de 40 de ani pot împrumuta de la bancă 35000 euro. Cu un venit de 1200 euro obțin ușor 45000 euro pe 30 de ani și 50000 euro pe 40 de ani.

DOSARUL DE CREDIT

Este foarte important ca dosarul să fie complet și bine argumentat. Actele necesare: cerere de credit; actul de identitate; adeverința de salariu tip, semnată și confirmată de angajator (trebuie să ai neapărat un venit permanent, regulat și verificabil); acte necesare pentru procesul de evaluare a imobilului; acte din care rezultă valoarea proiectului pentru care se ia împrumutul.

În cazul unui aviz favorabil nu vă rămâne altceva de făcut decât semnarea contractului de credit și de plătit locuința.

NADEA HORNET,
Praga

Foto: doltronicweb.com

PUBLICITATE

TRANSPORT DE PASAGERI ȘI COLETE

CURSĂ REGULATĂ PRIN ROMÂNIA

tel.: (+40) 755459874 (România)

CHIȘINĂU

PRAGA

DIN CHIȘINĂU

DIN PRAGA

Telecentru, Market „Victoria”
Miercuri, ora 10.00

(+373) 69177244 (Aurel)
(+373) 68277455 (Ion)

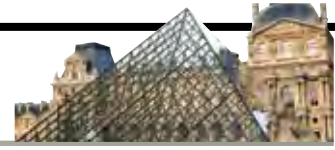

Autogara „Florens”
Sâmbătă, ora 11.00

(+420) 608829623 (Aurel)
(+420) 776525866 (Ion)

Franța

Accesul migrantilor la creditele bancare sau vulpea la struguri

Fără surse financiare, integrarea migrantilor în țările gazdă este uneori anevoioasă. Chiar dacă unii dintre ei câștigă bani îndeajuns, totuși, nu le ajung pentru a cumpăra o casă. Așa că sunt nevoiți să apeleze la credite. Accesul la sistemul de creditare este însă uneori dificil.

soana îndeplinește aceste criterii, ea poate contracta un credit, fie că este migrant sau nu.”

Tocmai aici apar complicațiile. O persoană care solicită un credit de la bancă trebuie să prezinte cel puțin patru documente justificative: copia buletinului de identitate, respectiv a cărții de sejur pentru străini, justificativul de domiciliu, copia ultimelor buletine de salariu și un cont bancar. Mulți migranți au venituri cât de cât regulate, deseori însă ei nu pot prezenta un titlu de sejur și un buletin de salariu din cauză că lucrează ilegal. Dacă se întâmplă, totuși, să aibă un salariu declarat, acesta ar putea să fie prea mic pentru a face față rambursărilor. Acordarea creditelor bancare se face îndeosebi în funcție de valoarea și periodicitatea veniturilor declarate.

Orice client este tratat aparte și supus unei evaluări de risc (credit scoring), de

aceea, deseori, pentru contractarea unui credit pot interveni curtierii, care negociază condițiile și accesul la credit contra cost. În estimarea riscurilor, banca ține cont în prioritate de rata de îndatorare a clientului, care nu trebuie să depășească 33% din venit, după cum ne explică Clémentine Penegry. Pentru asta, din salariu se scad toate cheltuielile curente, chirie, consum, împrumut, pensii alimentare, iar a treia parte revine pentru rambursarea creditului. Spre exemplu, unei persoane care câștigă 1500 euro, trebuie să-i rămână 500 euro, după eliminarea cheltuielilor de consum curent. Dar de la cifre la fapte e un drum de parcurs.

CÂTEVA CIFRE...

Pentru un credit imobiliar, termenul de rambursare va fi mai lung și rata dobânzii mai mică. În Franța rata me-

De ce întâmpină migranții obstacole pentru a lua un credit bancar în Franța? Există condiții de acces la credit specifice pentru străini? Nu - ne asigură Clémentine Penegry, consilier pentru clientelă la Société Générale în Paris: „Accesul la un credit bancar este supus unor criterii. Odată ce per-

die pentru luna mai 2010 a fost de 3,70% pentru 20 de ani și 3,90% pentru 25 de ani. Rata scăzută se explică prin faptul că banca are imobilul drept garant. Pentru un credit de consum ca împrumutul personal sau creditul revolving nu trebuie motivat scopul. În schimb, rata dobânzii e mai înaltă și împrumutul e plafonat la 21500 euro, rambursabil într-un termen de maxim trei ani. Se întâmplă și cazuri când organismul de creditare cere clientului o cauciune sau un avans. Acest împrumut e însă foarte costisitor și duce deseori la supraîndatorarea gospodăriilor.

Un credit „rezonabil” și mai ușor accesibil este creditul alocat care este contractat pentru achiziția unui bun sau pentru lucrări.

CREDITAREA MIGRANȚILOR

De cele mai multe ori, migranții din Franța apelează la creditul de consum și, în special, la creditul alocat, după cum menționează și consiliera bancară. Acest împrumut e acordat pentru punerea pe roate a unui proiect concret, investiții, cumpărarea unui autoturism, pentru lucrări și cheltuieli curente. Banca nu divulgă o statistică a numărului de imigranți care au contractat un credit. Un raport din 2006 al Direcției de primire și integrare constată accesul dificil al migranților la creditele bancare.

Adrian R., un moldovean care locuiește și studiază de mai mulți ani la Paris, a cerut recent un credit la Société Générale. Având venituri modeste, dar regulate,

banca i-a făcut o ofertă de împrumut personal, dar i-a cerut în schimb o cauciune, o persoană care ar fi responsabilă în caz că el nu va putea plăti. Natalia Z. a încercat și ea să ceară un credit. “Banca nu a vrut să-mi acorde niciun credit fiindcă salariul meu era prea mic (fiind studentă nu am posibilitatea să lucrez mai mult), dar am apelat la o agenție bancară LCL și

mi-au acordat fără nicio problemă, plus mi-au mai dat 1000 euro, un fel de ajutor pentru studenți. Condițiile mi s-au părut destul de avantajoase, am făcut un credit pe trei ani și nu m-au pus să rambursez din prima lună, ci abia după patru luni”. Natalia spune că banca nu i-a cerut nici un fel de cauciune și a prezentat doar salariul de 604 euro, factura la telefon, chitanța de chirie și atestările de la universitate.

Elvira Veneru, o moldoveancă care a contractat un credit imobiliar, ne sfătuiește să negociem neapărat creditul. „Încercați să mizați pe concurența între bănci”, ne spune ea. Negocierea a fost dură. Având cartea de sejur pe zece ani, fișa de salariu adecvat și un contract de muncă pe perioada nedeterminată, Elvira a apelat la mai multe instituții financiare pentru a cere un credit imobiliar și a reușit. Acum ea locuiește împreună cu soțul într-o casă cu patru odăi și plătește aproape 1000 euro lunar. Creditul urmează să fie rambursat în 12 ani. Cei care intenționează să-și cumpere o casă în Franța ar trebui să profite. Acum este perioada în care statul francez stimulează contractarea unui credit, iar băncile propun credite cu rata

zero. Adică statul se obligă să plătească rata dobânzii pentru cei care doresc să ia un credit și au venitul anual care nu depășește 30 de mii de euro pe an. Unica problemă este că băncile înăspresc condițiile de creditare.

ION CIOBANU,
Paris

PUBLICITATE

TRANSPORT DE PERSOANE ȘI COLETE, TRAL

MIERCURI
Caușeni
Ștefan Vodă
Anenii Noi
Taraclia

16.00-18.00

Vanea

(+373)79608849

MIERCURI
Chișinău 12.00-14.00
Joi
Cahul 13.00-14.00
Leova 12.00-12.30
Hâncești 10.00-10.30

Vova

(+373)69152061

Bălți 08.00-09.00
Edineț 10.00-10.30
Corjăuți 10.00-12.00
Orhei 16.00-16.30

Vova

(+373)79018417

Chateau de Vincennes

676441291
686219353

Tel.: (+33)682745836

LIVRAREA COLETELOR ÎN MOLDOVA

FRANȚA

Trăim mai bine din credite

În ultimii 20 de ani, spaniolii s-au obișnuit să trăiască între bine și foarte bine, indiferent de nivelul social. Cheltuielile de consum ale spaniolilor au crescut dublu în ultimii zece ani în comparație cu media europeană.

În prezent, datoria externă spaniolă constituie 1,7 bilioane de euro, adică 170% din Produsul Intern Brut național, iar deficitul public a ajuns la 11% anual pe 2009 cu un ritm de creștere a consumului public de 7%, ceea ce înseamnă că s-a cheltuit mai mult decât s-a produs, adică s-a trăit din credite.

cunoaștem, adică a cărei client suntem, astfel șansele de a contracta creditul sunt mai mari. De asemenea, e necesar ca toate facturile să fie lichidate. Pe de altă parte, banca va analiza atât veniturile, cât și bunurile mobile și imobile pe care le dețineți, dacă dispuneți de o cotă inițială proprie de cel puțin 20% din suma cerută și dacă aveți o persoană (de obicei, o rudă apropiată sau un prieten foarte bun), care ar pune cuvântul pentru dvs., obligându-se astfel, în caz de neachitare a ratei lunare a creditului, să răspundă cu propriile sale bunuri. Este important să descrieți detaliat și motivul pentru care solicitați suma respectivă. Spre exemplu, dacă cereți un credit pentru a deschide o afacere, banca va dori să știe cum se va gestiona venitul obținut din aceasta. Astfel, ar fi de dorit să prezentați un proiect de afaceri. În Spania, odată cu criza ipotecară și creșterea numărului de debitori, ce nu-și onorează

Creditele bancare ne permit să beneficiem de bunuri pentru care, în mod normal, nu dispunem de un buget suficient pentru a le achiziționa, pentru a finanța un proiect personal sau un negoț, pentru a lichida unele datorii etc. - bani care ulterior vor trebui să fie restituiți în rate lunare, cu tipul de interes corespunzător.

Din fericire, concurența între instituțiile financiare spaniole pe zi ce trece devine tot mai mare, iar asta oferă consumatorului o mai mare varietate de linii de credit și diverse condiții pentru a o putea alege pe cea mai oportună. Este preferabil să ne concentrăm și să ne informăm bine pentru a face alegerea corectă.

Din moment ce ne-am hotărât să solicităm un credit bancar, este recomandat să apelăm la entitatea bancară ce o

Foto: arhiva personală, panoramico.com, pbase.com

Din fericire, concurența între instituțiile financiare spaniole pe zi ce trece devine tot mai mare, iar asta oferă consumatorului o mai mare varietate de linii de credit și diverse condiții pentru a o putea alege pe cea mai oportună. Este preferabil să ne concentrăm și să ne informăm bine pentru a face alegerea corectă.

obligățiile, băncile au înăspriț condițiile pentru a obține un credit, adică condiția simplă de a dispune de un cont bancar și ultimele două foi de salariu nu mai este actuală.

Acum, pentru muncitorii contractați, indiferent dacă sunt imigranți sau nu, condițiile sunt următoarele:

Să aibă un contract de muncă fix;

Să prezinte minimum ultimele trei foi de salariu;

Un certificat de activitate a salariului, eliberat de către Securitatea Socială;

Copia cărții bancare;

Extras din cont bancar din ultimele șase luni, inclusiv ultimele trei facturi plătite pentru creditul pe care îl dețineți, dacă e cazul (ipotecă sau credit personal: pentru automobil, studii, călătorii, reparații etc.);

Fotocopia documentului de identitate spaniol.

În cazul lucrătorilor freelance, e nevoie de aceleași acte, ca și în cazul muncitorilor contractați, descrise mai sus, cu excepția că în loc de contract de muncă se vor prezenta fotocopia declarației pe venit și ultimele trei facturi de plată trimestriale a TVA.

Pe lângă toate acestea, fiecare entitate bancară poate condiționa creditul prin contractarea altor servicii, cum ar fi: asigurări de viață, de automobil, domicilierea în cont a salariului, facturilor etc.

MARCEL MACARIE,
Barcelona

PUNCT DE VEDERE

97% din bani sunt datorii care nu se tipăresc

Fenomenul creditelor are aparent un efect progresiv și motivant pentru dezvoltarea economică și personală. Creditul este o formă de a te îndatora punând gaj o promisiune sau o proprietate.

Există împrumuturi cu bani tipăriți, dar, de fapt, majoritatea creditelor se referă la bani electronici nevazuți. Poate fi însă foarte greu să mobilizezi întoarcerea unui credit, când, de fapt, pe piață se găsesc bani cu mult mai puțini decât cei împrumutați. Mai bine zis banca creează printr-un klik în baza ei de date bani virtuali activi, dar material neprintați. Acești bani sunt însă folosiți de persoana care se îndatorează. Bagheta magică care crește sau descrește datoria este cardul bancar. Mai ales în Occident, unde astăzi numerarul aproape ca nu se mai folosește.

Poate e complicat să înțelegi această magie? Dar utilizatorilor nu li se explică cum se creează banii. Cu toate că banii sunt creați la cererea noastră, această cerere este controlată riguros internațional folosind sistemele bancare inter-relaționate.

SERAFIM FLOREA,
Londra

Foto: tan.com, pbase.com

PUBLICITATE

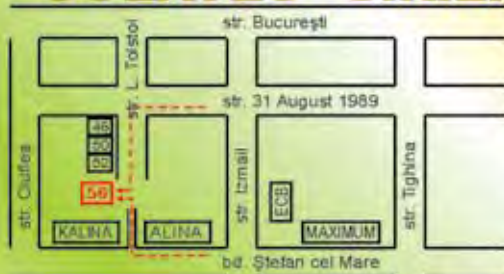
Moldova Spania Portugalia

SAPTAMANAL
cu AUTOCARUL

TRANSPORTAREA:
Coletelor
Pasagerilor

"GOLATES" S.R.L.

tel.: 92-95-49

Portugalia

Tel. Algarve:
+351967854676 Tudor
Lisabona:
+351963603150 Viorel
+351968327834 Nelu

Spania

+34664741317 Tudor
+34677889163 Sașa

Moldova

079550172 Ion
079456036 Viorel
069175033 Boris

Departe, printre străini și neajutorate

“Casa delle donne maltrate din Milano” este un centru de plasare a femeilor maltrate. Aici femeile care se găsesc în dificultate din cauza violenței domestice sunt ascultate și ajutate.

Cum violența are loc în sânul familiei, este foarte greu de ajutat persoanele care suferă, cauza fiind încercarea de a ascunde acest lucru din frică. Scopul Centrului, care este considerat cel mai mare din Italia, nu este doar de a trata victimele, dar și de a le ajuta să-și construiască noi posibilități de viață.

Metodele de tratare sunt diferite. În principiu, victimele trebuie să înțeleagă că pentru a reveni la o viață normală, fără frică, fără a te

simți inutil, trebuie să parcurgă un drum foarte lung. Specialiștii de la Centru spun că prima greșeală pe care o fac femeile maltrate este că ascund acest lucru...

Centrul oferă femeilor maltrate asistență și cazare temporară în cazul în care acestea nu au unde locui. În tot acest timp victimele violenței domestice trec printr-un proces “Uscire dal Deserto” (“Ieșirea din pustiu”). La Centru pot apela și străinii. Emigrantele primesc asistență dublă, deoarece de multe ori nu cunosc bine limba, nu-și pot explica problemele prin care trec...

Așa s-a întâmplat și cu Maria, o fată din Moldova, care spune că datorită acestui Centru a redevenit un om nou. Ea a ajuns la Centru după ce a fost maltrată de soț, moldovean și el. Maria s-a născut în Moldova. A făcut studii, a muncit o perioadă într-o instituție guvernamentală, dar a luat calea străinătății după ce l-a cunoscut pe el. Ea spune că a fost dragoste la

distanță, toți o considerau o relație perfectă, erau foarte des invidiați, ea, fată deșteaptă frumoasă, care reușise să se angajeze încă din anul doi de studii, el, un bărbat matur ce muncește peste hotare... în Italia.

După ce s-au căsătorit, soțul a convins-o să-l urmeze peste hotare. Ea a acceptat. Trăiau într-o țară europeană, aveau casă, mașină, bani. Aici îi părea raiul pe pământ. Soțul din marea dragoste ce i-o purta chiar de la început i-a interzis să muncească... din simplu motiv că el îi poate oferi tot ce-și dorește, doar că ea va sta acasă și-l va aștepta. Fiind un om foarte activ și util acasă, Maria se simțea ca o pasăre închisă într-o colivie. În permanență singură, nu putea ieși nicăieri fără el, limba nu cunoștea, străzile nici atât. Plângea zile în șir, îi era frică de un singur lucru – a tins toată viața spre înălțimi, iar acum risca să degradeze.

După un singur an de căsnicie, dragostea lor nu mai era la fel de dulce, iar alinturile dulci s-au transformat în durere, suferință enormă. Mai târziu - în lovituri până la sânge. Nu știa cu ce greșise și, mai ales, nu înțelegea cum omul care spunea că o iubește o poate lovi atât de crunt. Soluții nu găsea, putea doar plânge când își privea corpul plin de vânătăi. Nu putea spu-

ne nimănui, nici chiar mamei, pentru că astfel simțea că își trădează într-un fel familia.

Calvarul prin care trecea părea că nu se mai termină. Îi era frică să-l părăsească. Mai ales că atunci când o bătea o amenința de fiecare dată că dacă va dori să-l părăsească vreodată, o va găsi și va face în așa fel încât să dispară pentru totdeauna.

“Am hotărât să-i cer divorțul după ce, într-o noapte, soțul, fiind beat, m-a lovit fără milă timp de câteva ore. Credeam că nu mai am scăpare! Mă lovea privindu-mă în ochi așa cum un animal își privește prada. În acea noapte am și plecat, evident după ce a adormit. Mergeam, dar nu știam unde. La cine? Însă, durerea loviturilor mă făcuse mai puternică, mergeam singură pe stradă... Reușisem să-mi iau doar o geacă, aveam în mână geanta cu acte și mai mult nimic. Am mers câteva ore singură pe stradă, plină de furie și lacrimi, nu aveam pe nimeni, nici măcar un telefon, iar gândul că acuș se face ziua mă tulbura și mai mult”, ne povestește suspinând Maria.

Ea a ajuns în toiul nopții la vecina ei, unica persoană pe care o cunoștea în acel oraș, o rusoaică care îngrijea de o bătrână. A dormit în garaj pe podea până dimineată, iar ulterior

a ajuns la Centru. Discutând cu psihologii de acolo, fiind în permanență într-un mediu sănătos și liniștit, simțea că devine un om nou. Simțea că trăiește. Așa a hotărât să meargă la cursuri avansate de engleză și calculator. Acum lucrează la un hotel din Veneția în calitate de administrator, e foarte mulțumită de munca pe care o face și mai ales, e fericită că a reușit să divorțeze de omul care a chinuit-o fără nici un motiv atâta timp. Maria are un mesaj pentru toate femeile ce se află în dificultate și mai ales pentru femeile care se află aici, în Italia, deseori fără prieteni, rude care să le poată ajuta.

“Dacă ești maltrată, apelează la orice centru, biserică. Ei sunt receptivi în asemenea cazuri, te ajută și te susțin. Nu te lăsa umilită, maltrată, violată, nu lăsa pe cineva să te distrugă, nimeni nu merita să fie lovit... Fiecare conflict poate fi aplanat prin comunicare, însă cei care lovesc deja procedează ca animalele din pădure, care neputând vorbi își exprimă nemulțumirea prin a mușca, a ataca”, spune Maria.

LARISA POJOGA,
Mestre

ADRESE UTILE

Casa dell Immacolata di Milano,

via della Nespole, nr. 91.

Centrul oferă consultanță și susținere juridică femeilor maltratate cu copii.

“Caritas Diocesana di Roma Ostello Stazione Termini” Don Luigi Di Lieg. Oferă consultanță tuturor femeilor aflate la ananghie, îndrumându-le și recomandându-le locuri speciale pentru cazare temporara. Oferă servicii de la 9.00 la 17.00.

Casa delle donne maltratate di Milano,

Onlus Iscritta al Registro della Regione Lombardia per le Associazione di Volontariato
Via Piacenza 14 20135 Milano

Tel.: 0255015519

Fax: 0255019609

e-mail: cadm@galactica.it

PUBLICITATE

ITALIA-MOLDOVA-ITALIA TRANSPORT DE PASAGERI ȘI COLETE

MOLDOVA oficiu: 63-77-84
str. Decebal, 1, GSM: 0 69 712 145

ITALIA
(0039) 3889316409 Bolzano, Trento, Bressanone, Cavaleze, Mezzocorona, Cles, Andolo, Pergine.

(0039) 3406242447 Roverto, Alla, Riva de Igardo, Arco, Molcezeme, Torbole, More, Aldeno

(0039) 3394950412 Sotomarinno, Chiozia, Treviso, Bassano.

ROMÂNIA (0040) 754670689

MOLDOVA
str. Decebal, 1, 63-77-84
GSM: 079 997 099

ITALIA
BOLZANO, TRENTO 3285863480
San-Michele, Mezzocorona, Mezzolombardo, Cles, Tione, Merano, Laces, Giorenza, Bressanone, Pergine, Coldonato
ROVERETO 3290293167
Riva-del-Garda, Caleano, Volano, Arco
BELUNO, FELTRE 3262410660
Lorentago, Cortina, Pieve-de-Gadore, Forno-Dizoldo, Santo Stefano Sedico, San Martino, Castrozza
SANDONA-DE-PIAVE, TREVISO 3282410660
Portogruaro, Fossalto, Stretti, Ezolo

ROMÂNIA (0040) 744401134

Știu când pleacă, dar nu și când revin în țară, iar atunci când se hotărăsc să se întoarcă, mulți dintre moldovenii care au muncit ani buni peste hotare se pomenesc că nu-și pot găsi un loc de muncă. Alții preferă să deschidă o mică afacere care să le asigure un trai decent decât să muncească pentru salariile mici oferite de stat. Ce șanse au moldovenii care revin în țară să se reangajeze și ce le poate oferi statul, dar și despre ofertele guvernării pentru a atrage migrații acasă am discutat cu Viorica Antonov, expert în cadrul Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale IDIS-“Viitorul”.

Alături de alte efecte negative ale migrației, cum ar fi destrămarea familiilor și abandonul copiilor în grija rudelor, un alt element, mai puțin plăcut și mai puțin mediatizat, este oferta pieții de muncă din Moldova. Din cauza salariilor mici, tot mai multe persoane cu calificare înaltă părăsesc țara, iar cei care se întorc nu-și pot găsi ceva pe placul lor.

Cea mai mare provocare cu care se confruntă R. Moldova în prezent este de a crea suficiente locuri de muncă pentru populație. Numărul de lucrători calificați din Moldova crește vertiginos în Uniunea Europeană. Între timp, la polul opus, în R. Moldova numărul de locuri de muncă este în continuă scădere. În aceste condiții, migrația specialiștilor înalt calificați va continua să crească în următorii ani, creând efecte negative asupra pieții muncii și economiei în ansamblu, susțin experții.

Piața muncii din Moldova duce lipsă de diversitate în ceea ce privește oferta

Ce șanse au emigranții moldoveni să fie reangajați acasă ?

locurilor de muncă. Persoanelor în șomaj deseori le sunt propuse locuri de muncă peste nivelul pregătirii lor. Pe de altă parte, persoanele disponibile pe piața forței de muncă au un nivel insuficient de pregătire și, practic, sunt incompatibile sau mai puțin compatibile cu cerințele pieții muncii.

Potrivit Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă (ANOFM), o pondere mai mare a locurilor de muncă libere, înregistrate pe parcursul anului 2009, revine sectorului privat – 54%. Meseriile muncitorești alcătuiesc 75%.

Respectiv, situația rămâne precară pentru persoanele cu pregătire înaltă.

CELE MAI SOLICITATE PROFESII

Cele mai solicitate profesii de către angajatori pentru persoanele cu studii superioare și medii de specialitate pe parcursul anului 2009 au fost: medici de profil și medicină generală, surori medicale și asistenți, agenți de asigurare, manageri, electricieni, ingineri în diferite domenii, profesori. În același timp, salariile mici sau lipsa de experiență de-

termină vulnerabilitatea forței de muncă înalt calificate pe piața muncii din Moldova. De exemplu, pe ingineri, profesori de clasele primare și bibliotecari situația ambiguă de pe piața muncii îi determină să părăsească locul de muncă, preferând să emigreze, chiar și ilegal.

Dacă profesorii, medicii, inginerii recent activi în viața socială a Moldovei, emigrați peste hotare, revin după 5-10 ani acasă, au nevoie de o susținere totală pentru a-și crea o mică afacere, pentru că sunt foarte puține șanse de a se reintegra în mediul social în care au activat cândva. Statul ar trebui să implementeze un set de politici de susținere a acestora, atât prin credite pentru o perioadă mai lungă, cât și prin unele facilitări fiscale. Dezvoltarea micului business în Moldova ar facilita, în primul rând, un schimb de experiență în domeniul relevant între țara de origine și țara gazdă, deoarece, în mod tradițional, migranții întorși acasă, tind să deschidă o afacere în domenii deja asimilate cu brio

Potrivit Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă (ANOFM), o pondere mai mare a locurilor de muncă libere, înregistrate pe parcursul anului 2009, revine sectorului privat – 54%. Meseriile muncitorești alcătuiesc 75%. Respectiv, situația rămâne precară pentru persoanele cu pregătire înaltă.

de ei și mai puțini reîntorși acasă încearcă o afacere într-o ramură necunoscută.

PREVENIREA EXODULUI DE CREIERE

Pentru prevenirea exodului de creiere Guvernul ar trebui să aplice politici pe termen lung cum ar fi investițiile substanțiale în învățământul superior pentru a facilita dezvoltarea capitalului intelectual al țării. Guvernul este îndemnat să investească în cercetare și inovare, oferind stimulente și facilități pentru antreprenariat și dezvoltări intelectuale.

De asemenea, pentru a evita exodul de creiere și a stimula circuitul intelectual, la rândul lor, învățământul superior și instituțiile de cercetare ar trebui să încurajeze consolidarea și dezvoltarea rețelelor cu diaspora prin prisma unor proiecte comune. Lansarea centrelor regionale și internaționale de excelență în R. Moldova ar trebui să fie o politică educațională importantă ce ține nemijlocit de dezvoltarea științei care, la rândul său, va contribui la găsirea unor soluții locale pentru eradicarea unui șir de probleme de ordin social și economic, cum ar fi reducerea sărăciei, îmbunătățirea sănătății publice, agricultura durabilă, accesul durabil la o sursă de apă potabilă etc. Crearea unor

astfel de centre ar încuraja specialiștii să activeze în țară și ar diminua considerabil fluxurile exodului de creiere.

Un alt exemplu ar fi dezvoltarea unor programe de întoarcere temporară. Aceasta este o experiență foarte răspândită în rândul statelor care se confruntă cu exodul de creiere. În acest sens, inițiativa PNUD în anii 70 ai secolului trecut, cunoscută sub numele „TOKTEN”, promovată în Liban, Turcia, China, Nepal, Rwanda, Burundi, Sudan, Palestina și mai recent în Polonia, Bosnia-Herțegovina și Armenia, a încurajat mai mulți cetățeni expatriați ai acestor state, cu experiențe îndelungate în domeniile lor de specialitate, să se întoarcă în țările lor de origine, pentru a face transfer de tehnologii și cunoștințe pentru o perioadă de timp. Acest program este considerat ca fiind unul de intervenție majoră în dezvoltarea eficientă a capitalului social al statului și de întărire a legăturilor dintre diasporă și statul de origine. Mai multe segmente-cheie ale statului, cum ar fi educație, sănătate, agricultură, industrie, mass-media, sectorul privat, sistemul judiciar etc. au beneficiat de asistență tehnică, consultanță și transfer de tehnologii prin intermediul acestui program.

DIANA LUNGU

PUBLICITATE

TRANSPORT TRAIL, COLETE ȘI PASAGERI
R. MOLDOVA – BELGIA – FRANȚA

Tel.: +37369331806 (Moldova)
Tel.: +33699321125 (Franța)
Tel.: +32486291269 (Belgia)

Persoana de contact: CONSTANTIN

Criza economică afectează din ce în ce mai mult imigranții din Portugalia

Portugalia încetează să mai fie o destinație preferată pentru muncitorii străini din cauza crizei economice.

Comunitatea moldovenilor trăiește criza la aceeași intensitate ca și toți ceilalți imigranți din Portugalia. Impactul recesiunii este resimțit zi de zi de moldoveni. Ei nu prea au bani pentru a plăti chiria, pentru a procura alimente, pentru a procura îmbrăcăminte etc. Nici vorba de economii pentru familiile din Moldova. Prin urmare, Moldova va primi din partea moldovenilor aflați la muncă în Portugalia mai puține remitențe.

Turbulențele cele mai mari sunt în aria construcțiilor civile, ramură afectată la direct. O bună parte a bărbaților moldoveni lucau în construcții. Piața imobiliară din Portugalia deja este în stagnare și, prin urmare, mulți conaționali de-ai noștri au devenit șomeri.

De asemenea imigranții moldoveni activează în domeniul hotelier și restaurant, ramuri care au și ele de suferit din

cauza crizei economice. Moldovenii se plâng că li s-au micșorat considerabil salariile, nu mai au prime, mulți dintre ei nu au primit al 13-lea salariu, șefii motivându-le că nu au resurse financiare suficiente. Alții sunt trimiși forțat în concediu neremunerat.

„Ne este foarte greu să ne descurcăm. Abia de reușim să acoperim coșul mediu de consum. Nu mai putem face economii. Uneori ajungem în situații când

suntem nevoiți să împrumutăm bani de undeva până la următorul salariu. Înainte, lucrurile nu stăteau chiar atât de prost, dar acum... Așteptăm și noi poate vor fi schimbări”, ne spune o doamnă care lucrează bucătar într-un restaurant din Faro.

Sunt și familii pe care criza economică nu pare să le fi afectat atât de mult, însă numărul lor este vizibil mai mic. E vorba de angajații calificați, care au reușit să-și echivaleze studiile sau să-și construiască propriile afaceri. Bunăoară, iată ce ne spune Igor M., medic din orașul Porto: “Situația mea s-a îmbunătățit cu mult din 2005 încoace datorită faptului că am avut posibilitatea să-mi echivalez studiile. Primii 2-3 ani am fost nevoit să lucrez ca muncitor necalificat și a fost foarte greu. Acum activez în calitate de medic, îmi pot permite lucruri la care în Moldova nici nu visam, reușesc să-mi acopăr coșul de consum, am concedii plătite, zile li-

bere, ce-i drept nu prea reușesc să fac economii.”

ȘOMAJUL ÎN CREȘTERE

Potrivit Emiliei Josué, expertă în cadrul Institutului Muncii și Formării Profesionale, instabilitatea pe piața muncii a dus la o creștere considerabilă a cererilor de șomaj și în rândurile imigranților. Începând cu ultimul trimestru al anului 2007 și până în prezent rata șomerilor imigranți pe teritoriul Portugaliei a crescut remarcabil, în special în ultimul an, când s-a înregistrat o creștere de 30% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Cererile vin din partea ambelor sexe, mai multe fiind totuși din partea bărbaților. Cel mai mare număr de solicitări este înregistrat la Centrele de Șomaj din zonele de nord și centru, solicitanții fiind persoane active, în mare parte muncitori necalificați cu vârste cuprinse între 25 și 34 de ani sau 35 și 54 de ani, cu un nivel de școlarizare mediu. Principalul motiv de înscriere continuă a fi încetarea unei munci temporare, urmat de eliberarea persoanelor de la muncă de către angajatori.

Și zborurile către R. Moldova au înregistrat o descreștere mare. „Din cauza crizei economice și a concurenței pe piața aviatică au scăzut drastic vânzările biletelor cu destinația Chișinău. Comparativ cu perioadele similare a anilor 2008 și 2009 s-a înregistrat o scădere a vânzărilor cu până la 30%”, ne spune Vitalie Volontir, reprezentantul companiei Air Moldova la Lisabona.

Procentajul moldovenilor care apelează la serviciile portugheze de întoarcere voluntară în țară de origine este unul foarte mic. Conform datelor oferite de Organizația Internațională pentru Migrație, la aceste servicii apelează doar persoanele care au dificultăți financiare extrem de mari. De aici rezultă că în pofida crizei financiare, moldovenii din Portugalia țin cu orice preț să facă față situației și nu se întorc acasă.

**OLESEA TANAȘCIUC,
LISABONA**

Criza economică majorează TVA în UE

România nu este însă singura țară care crește TVA în acest an, dar creșterea este cea mai mare și cea mai abruptă dintre toate țările care au luat această măsură.

Grecia, spre exemplu, stat aflat în pragul colapsului financiar, a majorat TVA cu doar patru procente, dar în două etape. Prima creștere a fost de la 19% la 21%, iar a doua până la 23%. Noul TVA se aplică în Grecia de la 1 iulie. Grecia a avut nevoie de inițierea unui program de salvare din partea Uniunii Europene și FMI de 110 miliarde de euro. Guvernul a trebuit să ia o serie de măsuri de reducere a deficitului bugetar, deficit care este unul dintre cele mai mari la ora actuală din toată Uniunea. Conform ultimului raport al Eurostat, Grecia are un deficit public de 13,6% și o datorie publică de 115,8% din PIB, ceea ce o face să fie țara cu cel mai mare nivel de îndatorare din Europa.

Spania va crește taxa pe valoare adăugată cu două procente, ajungând la 18%. Spania are un deficit de 11,2% din PIB și cu o datorie care se mai încadrează încă în limitele impuse de Tratatul de la Maastricht, de 53,2%. Spania avea una dintre cele

mai reduse cote ale TVA din Europa 16%, iar majorarea TVA cu două puncte procentuale va crește încasările bugetare.

Finlanda și Portugalia au majorat anul acesta TVA cu doar un procent, ajungând la 23% în Finlanda și 21% în Portugalia. Deși datele privind gradul de îndatorare nu sunt îngrijorătoare, cu o datorie publică de 44% și deficit 2,2%, Finlanda s-a confruntat cu una dintre cele mai mari scăderi a PIB-ului în 2009, astfel că pentru a crește încasările bugetare guvernul finlandez a hotărât la finalul anului trecut să majoreze TVA.

Astfel, TVA va crește de la 22% la 23%, ceea ce va determina, conform unui raport al Uniunii Europene, o creștere a inflației de 0,4%. Singura țară care a mărit TVA-ul tot cu 5 procente, așa cum a făcut România, este Ungaria. Guvernul maghiar a mărit în 2009 TVA-ul de la 20 la 25%.

La rândul ei, Marea Britanie a decis mărirea TVA de la 17,5% la 20%, însă noua TVA se va aplica abia din anul viitor.

**(RADIO ROMÂNIA
ACTUALITĂȚI)**

POPORUL CEL MAI AFECTAT DE CRIZĂ

din UNIUNEA EUROPEANĂ

Nu, nu este vorba despre greci. De la începutul crizei grecești, presa internațională și-a concentrat atenția asupra a ceea ce se întâmplă în zona euro. Dar România, a șaptea țară din noua Europă de 27, din punct de vedere al suprafeței și al numărului de locuitori, este actualmente mult mai afectată de criză decât Grecia. Situația țării blocate de greve se poate înțelege mai bine printr-o analiză istorică și spirituală.

Românii sunt unicul popor latin din Europa de Est și de confesiune creștină ortodoxă. Principatele române Valahia și Moldova au fost singurele țări din Balcani care n-au fost niciodată ocupate de Imperiul Otoman, unde creștinismul a continuat să se dezvolte liber prin înălțarea a numeroase biserici și mănăstiri. Dar, pentru a-și păstra autonomia, au plătit timp de patru secole tribut sultanului.

Așadar, în acea vreme, pentru primele state românești plata unei datorii fără sfârșit a devenit un veritabil modus vivendi, până la independența, din 1877, pe care România, formată prin unirea lor în 1859, a obținut-o printr-o victorie militară, luptând alături de Imperiul Țarist. Astfel, înrolați în armata țaristă, soldații moldoveni din Basarabia, aflată deja sub ocupație rusă, au participat

și ei la dobândirea independenței României de care se vor putea bucura 40 de ani mai târziu.

De acum, importantul sprijin diplomatic și cultural al Franței a întărit prietenia franco-română. Bucureștiul a devenit „micul Paris din Balcani”, capitala celei mai mari, mai bogate și mai puternice țări din această regiune, întregită în 1918 cu încă trei teritorii românești - Basarabia, Bucovina și Transilvania - care au ales unirea cu România. Dar, mai puțin de un secol după independență, la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, Uniunea Sovietică, prin armata sa de ocupație, a impus în România regimul comunist. Plata „datorii de război”, pretinsă de imperiul ateu, a redevenit un modus vivendi al românilor.

Ajuns la putere și afișând o relativă independență față de Moscova, Ceaușescu a primit, în anii '70, împrumuturi din partea creditorilor occidentali pentru a-și finanța programele economice. Când datoria externă a țării a ajuns la 13 miliarde de dolari, în 1982, el a decis s-o ramburseze prin efortul poporului pentru a păstra independența țării,

fără a renunța la proiectele sale faraonice, ca edificarea Casei Poporului din București. Astfel românii au fost lipsiți chiar și de mijloacele de subsistență cele mai elementare. Dar, doar la câteva luni după ce, în aprilie 1989, datoria a fost plătită în întregime, dictatorul Ceaușescu, de acum „independent”, era executat de foștii săi prieteni politici ca urmare a revoluției române.

DATORIA - „DÉJÀ VU” CARE ALUNGĂ SPERANȚA

Vreme de 20 de ani după căderea cortinei de fier, în România, într-o „societate de tranziție” marcată de un capitalism sălbatic, guvernele succesive au reînceput să se îndatoreze fără a reuși să relanseze cu adevărat economia țării. Din cauza situației precare și a sărăciei, peste două milioane de români au plecat la muncă în Europa Occidentală, mai ales în țările latine - Italia, Spania și Franța. Bani pe care îi trimit periodic acasă reprezintă și astăzi o sursă de oxigen pentru economia românească. Intrarea României în Uniunea Europeană în 2007 a fost salutată

ca o mare speranță de președintele Traian Băsescu, ales sub sloganul „Să trăiți bine!”. Euforia acestui moment a fost însă de scurtă durată deoarece a început criza financiară mondială.

Când a văzut că datoria externă a depășit 80 de miliarde de euro, silit de exigențele Fondului Monetar Internațional, pe 7 iunie Guvernul român și-a asumat un program de austeritate fără precedent, care-l întrece cu mult pe cel grecesc. Dacă Grecia s-a mulțumit cu o înghețare a salariilor și a pensiilor din sectorul public, România și-a propus o scădere cu 25% a salariilor din același sector și cu 15% a tuturor pensiilor și a ajutoarelor de șomaj.

Astfel, aceeași generație, care a plătit datoria lui Ceausescu și care a ajuns astăzi la pensie, va fi sacrificată din nou pentru a plăti noua datorie externă. Deja mii de pensionari timișoreni săraci stau zilnic la coadă să cumpere pâine la preț redus, retrăind astfel momentele triste ale tinereții lor din perioada comunistă.

Din 7 iunie, colosalul Palat al Parlamentului din București, fosta Casă a Poporului, este înconjurat zi de zi de mii de oameni. Până pe 15 iunie, speranța lor era că o moțiune de cenzură va face să cadă guvernul spre a nu se atinge de salariile și pensiile lor. Dar de acum oamenilor nu le-a mai rămas decât speranța în ajutorul lui Dumnezeu.

CEA MAI MARE BISERICĂ ORTODOXĂ DIN EUROPA ȘI CRIZA

Criza afectează și Biserica Ortodoxă Română. Construirea noii catedrale patriarhale din București nu va mai primi ajutorul promis de guvern. Prin articole care au avut un ecou și în presa internațională, diverși jurnaliști români i-au reproșat Pa-

triarhiei de la București că se construiesc prea multe biserici. Pentru a răspunde la aceste critici, Patriarhia Ortodoxă Română a publicat, pe 12 mai, un îndemn duhovnicesc în această vreme de criză. Într-un comunicat intitulat „Credința tare și cooperarea cu scop sfânt vor învinge criza economică”, Patriarhia afirmă că lăcașurile de cult trebuie finalizate, în pofida severei crize economico-financiare, chiar dacă ritmul construcției va fi mai lent, amintind că cele mai valoroase biserici și mănăstiri, unele fiind incluse și în patrimoniul UNESCO, au fost construite în vremuri dificile din istoria poporului român. Oprirea lucrărilor ar însemna o „consacrare a eșecului”. Criza economică actuală este considerată a fi „rezultatul unei profunde crize spirituale și morale care poate fi depășită prin sporirea credinței, a rugăciunii și cooperării pentru a finaliza un lăcaș de cult”. Pe 17 iunie, Patriarhia Română a prezentat un «Program pastoral și social în vreme de criză economică». Prin deschiderea de noi cantine filantropice, colecte de alimente, îmbrăcăminte și bani, Biserica se va ocupa de ajutorarea familiilor de vârstnici cu pensii mici, a familiilor sărace cu mulți copii și a bolnavilor săraci.

Așadar, Biserica amintește României și Europei că rădăcinile acestei crize sunt în primul rând duhovnicesci și că o soluție veritabilă trebuie să țină cont de de spiritualitatea creștină.

BOGDAN FLORIN VLAICU,
realizatorul emisiunii
„Biserica ortodoxă astăzi”,
Radio Notre Dame din Paris,
www.orthodoxie.com

Dacă s-ar face o trecere retrospectivă a procesului migraționist basarabean, atunci am atesta că e unul care s-a dezlănțuit pe verticală. Adică au luat drumul străinimii nu doar muncitorii și țăranii, dar și intelectualitatea, oamenii de artă, politicienii...

Peste 40 de scriitori și-au părăsit casele și s-au stabilit cu traiul în diverse țări ale lumii. Dar nu despre ei ne propunem să discutăm astăzi. Ne vom referi în continuare la Ștefan Maimescu, deputat în primul parlament al R. Moldova care își câștigă existența de mai mulți ani în Italia.

Tot în Italia muncesc alți doi ex-deputați: Mihai Druță, fost membru al Comisiei pentru problemele militare și securitatea statului, și Ion Munteanu, fost membru al Comisiei pentru relațiile naționale și drepturile omului.

Ca mulți conaționali de-ai noștri Ștefan Maimescu a plecat în Italia să-și câștige existența. Înainte de a lua această decizie a fost mai mult timp șomer, fiindcă refuzase o "ofertă" prin care trebuia să promoveze limba moldovenească și moldovenismul. N-a mers împotriva conștiinței sale, a adevărului științific și istoric, spune deputatul. Încercările insistente de a se încadra în câmpul muncii nu s-au soldat cu succes.

Ștefan Maimescu e unul dintre deputații primului Parlament ales direct de popor. Iată de ce el și alți colegi de breaslă au încercat să îndeplinească poruncile acestui popor prin întoarcerea la valorile naționale și adoptarea Declarației de Independență. Ne-am dorit o societate liberă și democratică. Ne-am ales cu o migrație aproape incontrolabilă. Te cuprinde o jale și, în același moment, trăiești un sentiment de bucurie când îl vezi pe Ștefan Maimescu în rolul său de reprezentant al basarabenilor, care sunt peste jumătate de milion numai în Italia. În regiunea Veneto din nord-estul Italiei, unde muncește

Deputatul Ștefan Maimescu, omul din conul de umbră

și protagonistul nostru, sunt circa 200 de mii de basarabeni. În provinciile Padova și Vicenza sunt legalizați peste 30 de mii de conaționali. Și totuși, ce face Ștefan Maimescu în Italia? E muncitor la una dintre cele mai mari uzine de tractoare din Eu-

ropa, de lângă Padova. Intenționează să deschidă un post de radio. Colaborează la ziarele și revistele locale. Ține legături cu mulți conaționali de-ai noștri aflați în Anglia, Irlanda, Portugalia, Spania, Grecia și din alte țări.

Foto: arhiva personală

„DIN CAUZA TRANSPORTULUI COSTISITOR, MOLDOVENII NU-ȘI POT ADUCE NICI MORȚII ACASĂ”

“În calitatea mea de membru al prezidiului Asociației „Parlamentul-90”, am misiunea să monitorizez situația basarabenilor de peste hotare, inclusiv a celor din Italia - cum sunt respectate drepturile lor civile, cum se integrează în societatea italiană, care sunt problemele lor. Ne-am dori ca noul Guvern să creeze un cadru legislativ pentru protecția socială a celor plecați peste hotare. În Italia funcționează Institutul Național pentru Protecția Socială. Acolo se acumulează milioane de euro de la moldoveni. E nevoie de încheiat acorduri interguvernamentale cu țările unde muncesc basarabeni, să fie creat un fond de pensionare, pentru că mulți nu se pot întoarce acasă din cauză că nu-și pot ridica acumulările la fondul social, care ar putea fi transferate înapoi. Am mai dori ca Ministerul de Externe și guvernul să schimbe ambasadorii de peste hotare, mulți dintre care continuă să slujească intereselor comuniștilor și care se îmbogățesc pe seama taxelor consulare exagerate ce se percep de la noi, să deschidă ambasade în țările unde lucrează basarabeni. La fel, Ministerul Educației ar trebui să aibă programe de studii pentru școlile românești de peste hotare. Am mai dori ca prețurile biletelor avia să nu fie atât de mari, ca să putem veni mai des acasă. Din cauza transportului cos-

www.pro-diaspora.com

Ne-am dori ca noul guvern să creeze un cadru legislativ pentru protecția socială a celor plecați peste hotare. În Italia funcționează Institutul Național pentru Protecția Socială. Acolo se acumulează milioane de euro de la moldoveni. E nevoie de încheiat acorduri interguvernamentale cu țările unde muncesc basarabeni, să fie creat un fond de pensionare, pentru că mulți nu se pot întoarce acasă din cauză că nu-și pot ridica acumulările la fondul social, care ar putea fi transferate înapoi.

tisitor, moldovenii nu-și pot aduce nici morții acasă. Or, pentru aceasta trebuie să plătești peste cinci mii de euro. Noi, cei plecați, mai devreme sau mai târziu, vom reveni acasă.”, ne spune emoționat Ștefan Maimescu.

Mă întreb și vă întreb, dragi cititori, oare nu este Ștefan Maimescu, un ambasador al nostru, neglijat și lăsat în conul

de umbră de vechea, dar și de actuala conducere? Cine știe? Poate e cazul să avem un răspuns la această întrebare azi, când toate instituțiile statale de la Chișinău sunt în plină ascensiune de democratizare. Vom trăi și vom vedea.

IURIE BOJONCĂ,
Veneția

PUBLICITATE

Foto: arhiva personală

BILUXTRANS
La comandă
autocar - microbuz

Moldova
Italia **Austria**
Cehia **Elvetia**

Transportarea pasagerilor, coletelor, automobilelor

Italia /+39/		Moldova /+37322/	
389099	3608	282445	Oficiu
389099	3662	282447	Oficiu
389099	3646	068041111	Oficiu
389099	3833	282446	Depozit
389099	3583	068034444	Depozit
389099	3725	282448	Fax
389099	3750	Austria /+43/	
320491	8484	6769330838	Wiena
389999	0262	Igor & Nicolae & Sandu	
329367	9050		
327056	1002		

Să ne amintim de Ștefan cel Mare și Mihai Eminescu, doi sfeșnici ai neamului nostru

Pe 15 iunie 2010 s-au împlinit 121 ani de la trecerea la cele veșnice a lui Mihai Eminescu. La 2 Iulie 2010 s-au împlinit 506 ani de la ridicarea la Domnul a lui Ștefan cel Mare îngropat în Sfânta Mănăstire Putna, supranumită și *Ierusalimul Românesc*. Acești doi sfinți Oameni ai Moldovei sunt și sfeșnicii de pază ai neamului Românesc.

Eminescu a fost și un mare Observator politic al vremii sale. El a fost martorul și, în fine, martirul unor timpuri de discordie și luptă pentru menținerea unității și demnității naționale românești. În 1812, înainte de nașterea sa în 1850, principatul Moldovei a fost tăiat între Imperiul Rus și Imperiul Otoman. În 1859 partea rămasă a Moldovei s-a unit cu principatul Valahiei, formând România. Dar visul lui Eminescu, România Mare, avea să se realizeze după moartea sa, doar în 1918 și doar pentru puțin timp (până la ocuparea sovietică din 1940 și apoi 1944) Motivul, scrie Eminescu: „Acel care e cu totul înlăturat de la conducerea acestei Țări și suplantat prin această plebe este poporul românesc însuși, adevăratul popor românesc.” (E clar că un stat..., Timpul, 12 XI 1880)

„Stefane, Maria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Arhimandritului
Toata grija schitului,
Lasă grija Sfinților
In sama părinților,
Clopotele să le tragă

Ziua-ntreagă, noaptea-ntreagă,
Doar s-a-ndura Dumnezeu
Ca sa-ți mântui neamul tău!
Tu te-nalță din mormânt
Sa te-aud din corn sunând
Și Moldova adunând.
De-i suna din corn odată,
Ai s-aduni Moldova toată,

De-i suna de doua ori
Iți vin codri-n ajutor,
De-i suna a treia oară
Toți dușmanii or să piară
Din hotară în hotară,
Îndrăgi-i-ar ciurile
Și spânzurătorile!”

Mihai Eminescu a făcut următoarea descriere a românului: „OM A CĂRUI TRĂSĂTURĂ DISTINCTIVĂ E ADEVĂRUL: inteligent, fără viclenie, rău – dacă e rău – fără fățarnicie, bun fără slăbiciune, n-are o cocoasă intelectuală sau fizică ce caută a o ascunde, nu are apucăturile omului slab; îi lipsește acel iz de slăbiciune care precumpănește în fenomenele vieții noastre publice...”. Eminescu a murit ca un martir. Se spune că nebunia și sifilisul de care ar fi suferit poetul nu sunt decât brașoave, în realitate însă poetul ar fi fost ucis pentru că a iubit adevărul. „Statul a devenit, din partea unei societăți de exploatare, **obiectul unei spoliiațiuni continue** și acești oameni nu urcă scările ierarhiei sociale prin muncă și merit, ci prin abuzul culpabil al puterii politice, câștigate prin frustrarea statului cu sume însemnate”. (Ni se pare că vorbim..., Timpul, 17 VIII 1882)

Putem spune noi astăzi aceleași, de ce nu s-a realizat visul lui Eminescu?

În loc să emigreze, cum e la modă acum,

Eminescu de la Viena și de prin alte părți a revenit acasă și s-a dat pe sine. A păstrat vitejia unor oameni mari ca Ștefan cel Mare, omenia lor, credința în Dumnezeu și dorința de înfrățire, de unire a tuturor românilor. Ori acum milioane de români, nu-și mai apără Țara, ci aleg să se vândă peste hotare la munci ce încă nu au putut fi robotizate. Acum mai mult ca niciodată ar trebui să ne facem timp și loc, dacă nu pentru luptă cu sabia și penița, cel puțin pentru memoria lor. E moștenirea noastră de la cel mai mare poet și observator politic, și de la cel mai mare apărător al Creștinătății, să „nu alegem vorbele după cum îndulcesc sau înăspresc lucrul, ci după cum acopăr mai exact ideea noastră”. Pentru a fi Român trebuie să fii mai întâi Român întru Ștefan cel Mare și Eminescu.

SERAFIM FLOREA,

<http://www.diasporamoldovei.org>

<http://www.scribd.com/EminescuPolitico>

PUBLICITATE

SVV COURIER EXPRESS
QUICK PARCEL DELIVERY

5 ani împreună!!!

Acum și în localitatea ta!!!
IRLANDA
MAREA BRITANIE
www.svv-courier.com

 +373 69993333
 +44 788882005
 +353 862465888

TRANSPORT COLETE POȘTALE, MĂRFURI, AUTOVENICULE

Remitențele au crescut cu 4,9%

Potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei, în ianuarie-mai volumul transferurilor din străinătate efectuate de persoane fizice a constituit 425,02 mil. dolari sau cu 19,78 mil. dolari (4,9%) mai mult față de aceeași perioadă a anului 2009.

În primele cinci luni ale anului 2010 prin intermediul sistemelor de transfer rapid de bani au fost transferate 357,18 mil. dolari sau 84% din volumul total de transferuri efectuate în această perioadă.

Volumul remitențelor din luna mai a constituit 96,44 mil. dolari, depășind indicatorul aceleiași luni a anului 2009 (89,79 mil. dolari) cu 6,65 mil. dolari (7,4%) și cu mai bine de 50% (33,22 mil. dolari) indicatorul lunii ianuarie curent - 63,22 mil. dolari.

Moldovenii au trimis acasă bani pri-

oritar în dolari SUA (49,4% din remitențele pentru luna mai) și euro (43,3%).

Cota valutei rusești în structura remiterilor prin sistemele de transfer internațional a înregistrat în luna mai cel mai înalt indicator de până acum - 9,5%, majorându-se de la începutul anului cu circa 3,2%.

În 2009 gasterbeiterii au transferat în Moldova pe căi oficiale 1,182 mlrd. dolari, volumul total de transferuri micșorându-se cu 478,07 mil. dolari (28,8%) comparativ cu anul 2008. În 2009, inclusiv 982,23 mil. dolari sau 83,1% din volumul total de transferuri au fost remiși prin intermediul sistemelor de transfer internațional de bani. 54,1% din bani au fost transferați în dolari, 40,6% - în euro și 5,3% în rublă rusească.

MOLDOVA AZI

APPEL

Biserica s. Colibași, r. Cahul
Ajută să reparăm Casa Domnului!
 (acoperișul, interiorul, ferestrele,
 încălzirea cu gaze naturale)
Relații la tel.: +447703016947

Transferul se face în EURO pe cont deschis și transparent contabilizat

BISERICA ORTODOXĂ COLIBAȘI
IBAN: GB71 CPBK 0802 1168 0143 55

MICA PUBLICITATE

➔ **Dorești să vinzi o casă, un automobil sau un computer?**

➔ **Cauti sau oferi un loc de muncă în Uniunea Europeană sau R. Moldova?**

➔ **Oferi servicii și îți cauți clienți?**

Revista „Pro Diaspora” îți oferă posibilitatea să publici gratuit anunțuri de mica publicitate (maximum 30 de cuvinte).

Trimite anunțul tău la adresa electronică

info@pro-diaspora.com

iar noi îl vom publica în ediția următoare a revistei „Pro Diaspora”!

● **Locuți sau veniți în vizită la Londra – metropolă cosmopolitană și financiară a Lumii?**

Vă invităm la întâlnirile pe tema **Magia Banilor și Criza Lumii** în cadrul **societății Global Table** la Londra: School of Economic Science 11 Mandeville Place, lângă Bond Street tube Station.

Întâlnirile au loc **în fiecare zi de miercuri**, de la 12.00-14.00, iar biletul de intrare costă 5 EURO. Participanții trebuie să cunoască limba engleză și să-și anunțe participarea la peterchallen@googlemail.com sau prin tel la 02072070509.

Înainte să veniți consultați paginile: <http://www.monetaryreform.com/MR/linksPage.htm>
<http://fourwinds10.com/>

● **Punctele unde puteți procura revista „Pro Diaspora”:**

LONDRA

Magazine Românești:

Wood Street 141, E17 3LX. Tel: 07792341290
 Leyton High Road 679, E10 6RA.

Tel: 02089880112

Barking Road 555, E6 2CW.

Tel: 07870693606

Romford Road 836. Tel: 07727741983

Leytonstone Road 487. Tel: 07773581853

Leytonstone Road 107, E15 1JA.

Tel: 07898826084

Kingsley Road 32, TW3 1NS.

Tel: 07787635771

Old Kent Road 650, SE15 1JF.

Tel: 02076398900

Ballards Lane 56, N3 2BU. Tel: 02083431431

Restaurante Românești:

Eastern Avenue 749, IG2 7RT.

Tel: 02089838880

High Road Leytonstone 579.

Tel: 02085569602

Ballards Lane 93, N3 1XY. Tel: 07958245694

Biserici Românești:

Sf. Gheorghe - Fleet Street 186, EC4A 2AE.

Tel: 02072426027

Coborârea Sfântului Duh - Old Church Lane 28,

NW9 8RZ. Tel: 07527114232

Consulate:

România - Kensington High Street 344, W14 8NS

R. Moldova - Edensor Road 5, W4 2ST.

Tel: 02089960546

UN MESAJ PENTRU TINE

➔ **Vrei să transmiți un mesaj sau o felicitare rudelor, prietenilor sau cunoscuților plecați peste hotare sau rămași acasă?**

Nu ezita să ne scrii la adresa electronică

info@pro-diaspora.com

Mesajul tău va fi publicat în ediția următoare a revistei „Pro Diaspora”!

Rădăcinile ne cheamă... dor de Patrie, Copii, Mamă...

Din acest număr vă propunem să citiți rubrica „Rădăcinile ne cheamă”, dedicată poeziei și creației spirituale, despre trăirile copiilor și părinților noștri aflați peste hotare. Așa cum avem un premiu –100 EURO – vă rugăm să votați pentru poezia preferată, expediind un mesaj la contact@pro-diaspora.com. Câștigătorii vor fi anunțați în noiembrie 2010. Nu ezitați să ne trimiteți și poeziile dvs pentru numărul viitor. În acest număr avem doi participanți din Italia: Maria Panfili și Iurie Bojuncă.

Maria Panfili din satul Răculești, raionul Criuleni de șase ani mușcește ca asistentă familială în Italia. În primii doi ani nu a putut merge acasă din cauză că nu avea acte. Așa a început să-și exprime dorul în versuri. Când își amintește de aceste clipe, lacrimile îi curg pe obraji și-i tremură vocea. O întreab: - Când găsești timp să scrii?

- Am stiloul în buzunar tot timpul, chiar și când fac curat, dacă îmi vine o idee, mă așez și o pun pe hârtie. E unica mea plăcere care o am aici în Italia.

- Câte poezii ați scris până acum?

- 90...

- Pai, vă ajung de-o carte?

- Sigur, și sper cât mai curând să le public, să las ceva moștenire copiilor mei.

CĂLDURA PĂRINTEASCĂ

Tu soare când sus
încălzești,
Încălzește cu a ta căldură
Pe ai noștri copilași,
departe,
Ce lipsa noastră o îndură.

Tu, lună, când apari
în noapte,
De sus mereu tot îi privești
Când dorm, te rog ca
să-i mângâi
Spunându-le în vis povești.

Tu, vântule, când mai adii
Atât de mult
dezmiardător,
Dezmeardă-i
pe-ai noștri copii
Care sunt copleşți de dor.

Tu, ploaie, când cazi
liniștit
Și ei se joacă ștângărește,
Șoptește-le încet-încet:
Mama și tata vă iubeste!

Ale noastre vise și căldură
La noi ei pot să le găsească,
Dar le lipsește foarte mult
Căldura noastră
părintească.

Iurie Bojuncă (născut în Basarabia la 28 august 1961, Antonești, Ștefan Vodă) este absolvent al Facultății de filologie a Universității pedagogice „Ion Creangă” Chișinău (1983). Din 2003 s-a stabilit cu toată familia în Italia. A publicat volumul de scrisori și poeme intitulat Răul Zero și plopul fără soț, Editura AUGUSTA, Timișoara (2007). Are pregătit pentru tipar un volum de poeme tradus în limba italiană intitulat **Din pușcăriile paradisului / Dalle carceri del paradiso**, din care fac parte și poemele propuse în această rubrică. Este unul dintre fondatori și președinte al Asociației Moldo-Italieni pentru Colaborare și Integrare A.M.I.C.I. Este redactor al revistei de limbă italiană Luogo Comune. Publică în revistele literare din România Acolada, Poesis, Litere, Poezia, Tribuna etc.

DIN PUȘCĂRIILE PARADISULUI

(FRAGMENT)

În ultimul timp
izvoarele spun
că inițial paradisul
a fost aici
pe pământ
în spațiul
carpato-danubian
că noțiunea
de Havila
e numele străvechi
al țării noastre
Valahia
care a fost descrisă
în Cartea Genezei
ca cea mai
bogată în aur
că noțiunea
de Fison
e numele Dunării
unul din cele
patru brațe
ale râului raiului
descriș de Moise cu
atâta dragoste
tocmai
în două versete.
Cartea Sfântă nu
minte
și dacă este așa
atunci mă întreb
de ce s-a dus acest
rai

atât de departe
ori poate au venit
străinii
și ne-au luat aurul
din Apuseni
apoi bdeliul
apoi stejarul cel
roșu
apoi pământul cel
negru
apoi femeile
de-au umplut cu ele
tot Răsăritul
și toate siberiile
apoi le-au dus
hăt în Apus
de-au umplut
turciile
greciile și italiile
și alte raiuri
de pe alte meridiane
și toate s-au
întâmpat
sub ochii tăi
Doamne.
Așa ne-au luat raiul
bucată cu bucată
l-au mutat și l-au
plantat
acolo la ei
și-au inventat
istorie
și-au făcut zei
piramide forumuri

și nouă ne-au lăsat
pe Bacchus
să nu ne fie urât
ori pentru a ne
converti mai ușor
în rândurile iadului
lor
să nu le facem
conurență
la poarta paradisu-
lui cel mare
ce-i drept ne-au
lăsat câte ceva:
potopul cu tot cu
Noe
ne-au lăsat credința
cu tot cu Iuda
ne-au lăsat și
pământ
pentru morminte
și aur puțin
pentru lanțurile
de la mâini
și de la picioare
ne-au lăsat și lemn
din cea mai rămas
să avem pentru
săcrie
ne-au lăsat și ochii
să putem plânge
dar și scrie
aceste rânduri
pline de sânge.

CA SĂ POT SĂ FAC POEZIE?

Ca să pot
să fac
poezie,
trebuia mai întâi
să știu
că sunt om,
dar ca să aflu
că sunt om
trebuia să am idee de Dumnezeu
care s-a gândit
să mă creeze pe mine
și eu,
la rândul meu
nu se cunoaște din care
considerente,

am început să scriu poezie,
așa cum aș respira,
ori cum aș privi,
și acest mod
de a mă exprima în cuvinte
i-a plăcut mult lui Dumnezeu
poate de aceea m-o fi plăsmuit
pe fața pământului
din lut și din apă
dar și din duh
plin de multă iubire
numai Dumnezeu știe
ca să pot
să fac

poezie...

Publicitate în revista

Pro diaspora

Eficient și Avantajos!

„Pro Diaspora” – prima revistă (ediție coloră)
despre și pentru migrații
din Republica Moldova

Cine sunt cititorii noștri?
Cetățenii R. Moldova aflați peste hotare, în
special în țările din Uniunea Europeană,
la muncă și studii și familiile lor din R.
Moldova.

Avantajele colaborării cu „Pro Diaspora”:

- Tiraj lunar de 10.000 de exemplare;
- Circa 40.000 de cititori timp de o lună;
- Distribuire în orașele din Marea Britanie, Italia, Portugalia, Spania, Franța, Grecia și Belgia, dar și-n R. Moldova;
- Versiunea on-line a revistei, inclusiv și publicitatea dvs.,

poate fi accesată la www.pro-diaspora.md
și www.pro-diaspora.com
- Prețuri avantajoase la publicitate!

Despre ce scrie „Pro Diaspora”?

În fiecare ediție puteți citi despre drepturile, capacitățile, comunitățile, remitențele, problemele și perspectivele moldovenilor din străinătate.

Pentru a plasa publicitate în revista „Pro Diaspora”
contactați AO Asociația Mediatică „Pro-Diaspora”

Adresa: str. Onisifor Chibu 7/1, of.65,
mun. Chișinău, R. Moldova
Tel. : (+373 22) 58-86-21,
(+373 79) 112516, (+373 69) 112516

Persoană de contact:
FLOREA ȘTEFAN

E-mail: florestefan@pro-diaspora.com,
stefanflore@gmail.com

5 SEPTEMBRIE 2010

– referendum constituțional în Republica Moldova!

Participă și tu!

Răspunde la întrebarea:

**Sunteți pentru modificarea
Constituției care să permită
alegerea Președintelui
Republicii Moldova
de către întreg poporul?**

DA

NU

Accesează pagina web a Comisiei Electorale Centrale www.voteaza.md

- pentru a te înregistra în prealabil pentru participarea la referendum,
- pentru a afla adresa secțiilor de votare din țara în care locuiești;
- pentru a afla cum se va vota la 5 septembrie 2010.